Akbaba

Gazetelerden: [Yeni cemiyetler kanununa göre, Cumhuriyet Halk Partisinin malları alınıyor...]

Kasım Gülek — İnsaf et, ben buraya böyle mi geldim?..

postacı kapınızı bir defa çalar

150 LİRALIK BİR HESAP AÇTIRINIZ...

Küçük..
fakat benim!

EMLÂK BANKASI

YAPI TASARRUFU'na başlamışlır

AKBABA

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Refik Uzman

★

Basıldığı yer: ŞAKA Matbaası
İSTANBUL

★

Sayısı 35 Kuruş

ABONE ŞARTLARI :

Türkiye için, yıllığı (52 sayı hesabiyle) 18 lira, altı aylığı 9 lira, üç aylığı 450 kuruştur.

★

Yabancı memleketlere, yıllığı 30 lira, altı aylığı 15 lira, üç aylığı 750 kuruştur.

★

Gönderilen yazılar, resimler, basılsın, basılmasın, iade olunmaz.

★

ADRES : Nuruosmaniye Caddesi, numara 57, İstanbul.

Telefon : 21649

SEK VERMUT

M A S M A V İ

FEYZİ HALICI

Sözün musikî, musikînin renk olduğu şiir kitabıdır.

100 kuruşluk pulla aşağıdaki adresten isteyiniz: «Posta Kutusu 32 — Konya».

162

Mayıs 15

AKBABA

Sahipleri: YUSUF ZİYA ORTAÇ — ORHAN SEYFİ ORHON

Sayı: 9

15 Mayıs 1952

HER HAFTA:

Galata

Hele ortalık karardıktan sonra, Beyoğlundan geçen bir aile, en az bir hafta yüzyüze bakamaz: Baba kızından utanır, anne oğlun dan ve hepsi birbirinden...

Bir kaç yıl var ki, İstiklâl caddesinde, rezalet ilân-ı istiklâl etti: Ağızlarda salyalanan her kelime, yüzlerde yırtılan her kahkaha, bakışlarda cıvıyan her mâna bir zabıta vak'asıdır!

Beyoğlunda, artık Türkçe susuyor, Rumca susuyor, Ermenice susuyor, Yahudice susuyor. Konuşan tek dil var: Argo!

Sayın Fahreddin Kerim'e tavsiye ederim: Bir gece, zenne kılığına girip Galatasaraydan Taksime doğru yürüyüversin. Vali konağına varıncıya kadar - en az - kulaklarının bikrini kaybeder!

Sakın beni sakalsız bir politika Ticanisi sanmayınız. Dizlerimi döve döve:

— «Ah bu demokrasi!» diyecek değilim.. Şikâyet ettiğimiz Beyoğlunu, 14 Mayıs demokrasisi değil, biz yaptık.

Nasıl mı?...

Galata sokaklarını İstiklâl caddesine taşıyarak!

Galata!...

Eğer hafızanızın gözleri yirmi yılın gerisine bakabiliyorsa, Domuz sokağındaki Aynalı birahaneyi, Köprü başındaki Cenyo'yu, Rıhtım boyundaki meyhaneleri görür.., Yalnız o kadar mı? Ya çalgılı balozlar?, Ya kantolu tiyatrolar?. Ya Kömürcü sokağının kapısı her hovardaya açık evleri?

Bugünkü Galatada bunların hiç birisi yoktur artık.

Şimdi, meyhane, Beyoğlunda, birahane Beyoğlunda, kumarhane Beyoğlunda, hatta öteki hane de Beyoğlunda...

Beyoğlu, bir milyon insanın müşterek eğlence yeri haline gelmiştir. Biz, hesap kaidelerini inkâr eden bir karar ile ayni cinsten olmayan şeyleri bir arada toplamak istiyoruz. Olur mu?. Olmadığı meydanda!.

Siz söyleyiniz bana: Bir Holivut filmini, Galata apaşiyle Üniversite gencine, lise kızile Abanoz sürtüğüne, yanyana seyrettirebilir misiniz?

Zavallı Beyoğlu, seni Galataya bıçaklattık!...

Yusuf Ziya Ortaç

— Bizim partinin kurucuları...
— Bize hiç benzemiyorlar...
— Bizi kendilerine benzeteceklermiş!...

POLİTİKA EDEBİYATIMIZ!

Meşrutiyet gazetelerinin isimlerini hatırlıyor musunuz? «Süngü», «Bomba», «Volkan»... O zamanki mizah gazeteleri de ciddilerinden farksızdı. İşte bir kaçının adı: «Yuha», «Malûm», «Eşek»...

Yirmi beş yıllık Cumhuriyetten sonra bir daha hürriyet geldi!... Eh, kalemlerimizin dili artık yontulmuştur, değil mi?

Ne gezeeer!. İşte «Ulus» gazetesinin sayfalarından aldığımız başlıklar:

«Adnan Menderes sayıklamağa başladı!». «İpe sapa gelmez sözler!», «Samed'in lâflarına bakınız!»

Bunun adı politika edebiyatı, öyle mi?., Tevfik Fikret'in galiba hakkı varmış:

Edib olur kişi sermaye-i hayâsı kadar!

SIRROLAN ESRAR!

İstanbul Emniyet Müdürlüğünde bir paket esrar sırrolmuş!

Bu havadis, bize; meşhur Sürurî'nin, 18 inci asır şairlerinden Esrar Dede için söylediği ölüm tarihini hatırlattı:

Hâyflar, göz yumup Esrâr dede sırroldu!..

Mevlevî dervişi olan Esrâr Dede'nin sırroluşu, doğrudur. Fakat, koskoca esrar paketinin Emniyet Müdürlüğünde sırlara karışması, doğru değil!.

Acaba binlerce esrara vakıf olan polislerimizde de tasavvuf merakı mı başladı dersiniz?

Herhalde, bu esrarın sırroluşu epeyce esrarengiz bir hadise!.

Ne dersiniz: Millî Şarlok Holmes'imiz Cingöz Recai'ye haber versek mi?.

163

Devlet Nüshası

Kadın VE Katır!

İstanbula katır getiren bir Amerikan nakliye gemisinin tayfaları buradan iki kız kaçırmışlardı ya... New-Orleans limanında kızlar da, tayfalar da tevkif edilmişler. Ne ceza göreceklerini Allah bilir! Kızları katıra bindirip, tayfaları da hayvanların kuyruklarına bağlar, sokak sokak dolaştırırlar mı? Zannetmem. Amerikada bu gibi şeyler günlük vakalardandır. Üçer beşer dolar para cezası alırlar, hepsinin yakasını bırakırlar.

İstanbula katır getirip kadın götüren denizcilerin akıllarına şaşarım. Yanlış anlaşılmasın: Bizim bayanların katırlardan daha çirkin ve değersiz olduklarını söylemek istemiyorum. Ne münasebet! Hiç birisi katırla kıyas kabul etmez. Fakat Türk olsun, Rum olsun, Fransız olsun, İtalyan olsun, yabancı herhangi bir kadının katırdan bir noktada farkı yoktur. İnatçıdırlar demek istemiyorum. Estağfurullah. Fakat İngilizce bilmiyorlarsa katır gibi susmağa mahkûmdurlar. Meramlarını anlatmak için ya kişniyecekler, ya tepinecekler...

Vakıa Beyoğlu kızları, şu bir kaç yıl içinde, İngilizceyi bülbül gibi konuşmağa başladılar. Öğrendikleri kelimeler kırk elli taneyi geçmez ama, bu kadarı da Conileri baştan çıkarmağa kâfi. Meselâ:

— Ne güzelsin Coni, bayıldım sana.

Yahut:

— Bana bir viski ısmarlar mısın?

Yahut:

— O penbe yanaklarını seveyim.

Yahut:

— Bir Boğaz gezmesi yapalım.

Yahut:

— On doların var mı?

Gibi şeyler...

Beyoğlu kızlarının (tabiî malûmlardan bahsediyorum), böyle ezberlenmiş bir kaç cümle ile Amerikalıları baştan çıkarmalarına pes! Amerikada kız mı yok, kadın mı yok? Bizimkiler oradakilerle nasıl rekabet edebiliyorlar? Dilini çatra patra konuştukları Amerikalıları nasıl elde ediyorlarf? Şaşıyorum, doğrusu.

Fakat Amerikalılar iyi ki, buradan kaçan iki kızı tevkif etmişler. Yoksa, Amerika katır ihraç edip, kadın idhal etmeğe devam etseydi, Beyoğlu caddesinde kadın yüzü görülmez ve katırdan geçilmez.

— Cız

Gazetelerden : [Ankarada, Kibaroğlu isminde bir milletvekili bir polisi dövdü.]

— Sana bu kaba tecavüzü kim yaptı?

— Kibaroğlu!...

Konservatuvarda komünist propagandası yapan üç öğrenci yakalandı. — Gazetelerden —

— Hah, çalmadığımız bir bu hava kalmıştı!...

Güzellik Kraliçesi!

Bir sır değil ama, güzel kadın vücuduna ticaret yolunda da erkeklerin dayanamadığı anlaşıldı. Güzel kadınlar vücutlarını açtığı nisbette erkekler yalnız gözlerini değil, keselerini de açıyor. Bir malın satılmasını istiyor musunuz, ona güzel kadın vücudundan bir şey ekleyin!

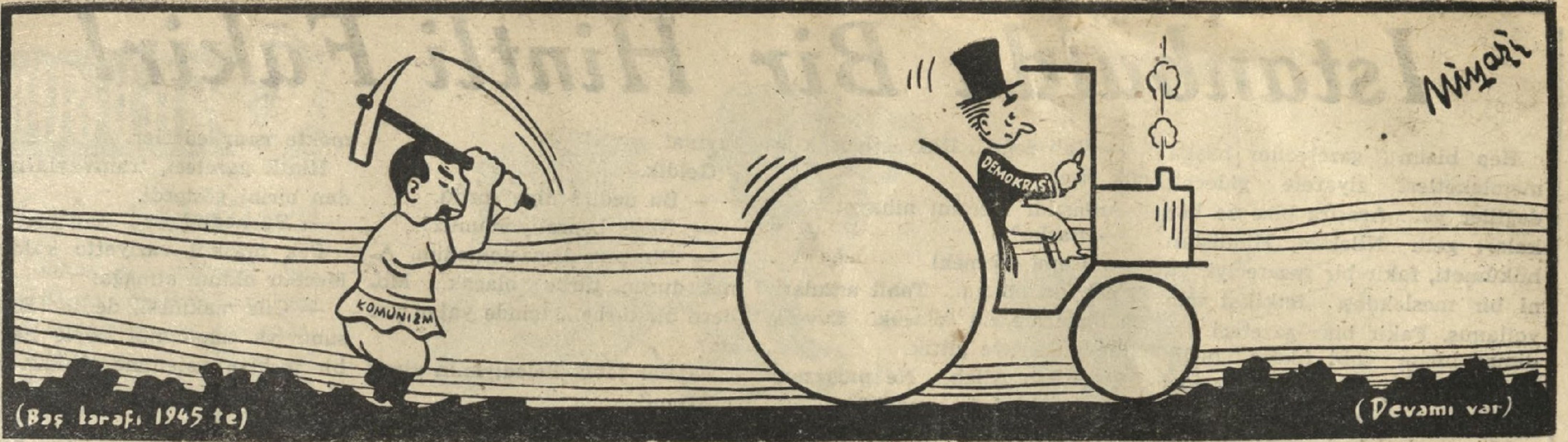
Yüzde doksan dokuzu İngilizce bilmeyen halk, Amerikan takvimlerini kapışıyor. Niçin? Ayları, günleri daha mı doğru gösteriyor? Yoo! Bu takvimlerde güzel kadın vücutları var! Ama, ne de güzel şeyler! Duvara as, bak bak, içini çek!

Eğer bu yaz Bikini mayoları bizde de moda olursa, görürsünüz, plâjlar adam almıyacak... Plâj sahipleri milyoner olacak! Hava rüzgârlıymış, deniz soğukmuş, yok! Bikini mayoları giymiş güzel vücutlu kadınları görmek için plâjlara koşan koşana!

Şüphe var mı, bu modayı çıkaran plâj sahipleridir. Bizler eskiden güzel yüze âşık idik. Şimdi yüz kâfi gelmiyor, vücut lâzım! Güzel kadın için vücudunu göstermek artık ayıp değildir. Mademki vücut güzelliğinin efektif bir kıymeti var. Onu saklamak, ondan faydalanmamak, budalalık olur. Biraz sonra vücudünü göstermeyen eski kafalı kadınlara rastgelemiyeceksiniz. Şimdi bir kadın için çarşafla gezmek neyse, o zaman çıplak gezmeyen kadın o olacak! Ne kadar çıplak? Heykellerdeki gibi sadece bir asma yaprağı, göğüslerde de iki nokta!

Kim nederse desin, dünyanın böylece daha güzelleşmediğine emin değilim. Hoşuma gitti: Bir ticarethane bu yeniliği bize de sokmuş! Gömleklerini güzellik kraliçesine giydirmiş. Resimlerini gazetelere basıyor. Elbette, bu marka gömlekler öbürlerinden çok satılır. Çünkü, insana ilk bakışta öbürlerinden daha güzel görünüyor. Fakat, ayni gömlek bir başkasında güzellik kraliçemizin arkasında durduğu gibi durur mu? Öyle ama, efendim, ne yapalım, bu kadar bir göz kamaştırma hakkı, ticarette elbette olur. O da güzellik kraliçesi satmıyor, gömlek satıyor!

164

Bir şeycik Demem!

Nurullah Ataç, yeni bir roman tercüme etmiş. Kleopatranın burnu. Ulus, günlerdenberi ilânlarını yaptı. Atac'ın bu güzel tercümesini tatlı tatlı okuyacaksınız, dedi. Geçen pazar da tefrikaya başladı.

Gelin, tatlı tatlı okuyalım! Tefrikanın ilk satırından başlıyorum;

«Edebiyat öğretmeni Theodos, Yol-Yordam öğretmeniyle birlikte saraydan çıkarken: «Bundan da uzunu can sağlığı!» diyordu. İşdeşi:

— Doğru buyurdunuz, dedi, ne mutsuzluk o beyçe ki (1)! zavallı kız!...»

Hele durun bakayım, okuduklarımızı anlamak için biraz düşünelim:

Yol - Yordam ne demek? Pek iyi bilmiyorum ama, galiba (muaşeret âdabı) olacak! Pek iyi bilmiyorum, dedim, çünkü Türkçe Sözlük, muaşeret âdabının öz Türkçe karşılığını; Topluluk türesi, yaşayış bilgisi diye gösteriyor. Ataç, bunları beğenmemiş, «Yol-Yordam» ı uygun görmüş.

İşdeş, ne demek? Durun, Türkçe Sözlüğe bakayım! Sözlükte «İşdeş» yok. Yalnız «işteşlik» diye bir kelime var: İşte ortaklık demekmiş! Fakat, Tanrı kusurumu bağışlasın, bu işdeş, meslekdaş olsa gerek!

Beyce ne demek? Canım, kelimenin yanındaki notu görmüyor musunuz? Ataç, bilmiyenler okuyup öğrensin, diye ayni sütunun altına şu izahı koymuş:

(1) Beyce, beyin dişili, prenses.

İnsana bu izah cümlesi İngilizce imiş gibi geliyor. Bir tertip yanlışı mı var? Dişili, dişisi mi olacak? Hayır, dişili! İşte, Türkçe Sözlük: Dişil, dişiye değgin, dişi ile ilgili, müennes demek. Yeni terimleri bilmediğiniz için anlıyamıyorsunuz!

Şimdi, içinizden geçenleri seziyorum:

— Peki, diyorsunuz, prensesin öz türkçesi beyçe, güzel! Kraliçenin? Haydi onun da var diyelim: Ece! Ciddî sözlerde kullanılmaz ya, meselâ: Danimarka Ecesi deseniz, Danimarka cücesi gibi bir şey olur, kimse anlıyamaz. Neyse, ona da peki! Ya kontesin, ya Düşesin, ya Markizin? Sırası gelince onların da öz türkçesini Ataç uydurur, ondan öğrenirsiniz?

İyi ama, ya biz de Ataç gibi böyle öz türkçe kelimeler uydurmaya başlarsak, bu işin sonu ne olur? Biraz sonra hiç birimiz, diğerimizin söylediğini, yazdığını anlıyamaz, Türkiye tam mânasile bir Babil kulesine döner!

Halk Partisi, Ulus gibi ciddî bir parti orğanında Ataç'a izin vermiş, istediğini yaptırıyor. Çünkü dil meselesi, doğrudan doğruya parti menfaatına dokunur görünmüyor. Manevî varlığımıza dokunan bir iş! Şahsî menfaatlerle ilgisi yok! Ama, maddî menfaatlere dokunan bir işi olsa, Halk Partisi Nurullah Atac'ı serbest bırakamaz. Sımsıkı yakalar. Bırakabilir mi, Ataç, bir haftacık Halk Partisi teşkilâtını bu fikirlerle idare etsin! Yo, onu yapamaz, altını üstüne getireceğini bilir.

İlâhî Halk Partisi, bir şeycik demem, inşallah 1954 de Nurullah Ataç senin milletvekilin olur, hem sadece millet vekilliği ile de kalmaz; gurupta da başkan seçilir, cezanı çekersin — **O. S. O.**

Mazeret

Günahı, anlatanların boynuna. Rebeka, kocasını Levi ile aldatıyordu. Kocası çok kıskanç bir adamdı ama, her gece sokağa çıkmadan, bir iki ziyaret yapmadan edemezdi. Rebeka, delikanlıya sıkı sıkı tenbih etti:

— Vaktinde gel ama, sakın kapıya gelme. Sokakta bekle. Kocam gidince ben camı açar, yere iki tane beş kuruşluk atarım. O zaman rahat rahat girersin......

Havalar henüz serinceydi. Ertesi akşam Levi geldi. Bekledi. Nihayet bir pencere açıldı ve taşların üstünde iki maden parçasının çıkardığı ses duyuldu. Rebeka, paraları atınca hemen kapıya koşmuş, aralamıştı. Bekledi bekledi, gelen yok. Hayli ayazladıktan sonra, kapıda Levinin gölgesi belirdi. Rebeka telâşla sordu:

— Nerede kaldın be?

Levi, meşru mazeretini bildirdi:

— Pencereden beş kuruşları attiyini vaktinde duydum. Ama sokak o kadar karanlıktı ki... Paralari araya araya canim çikti!.

— Karikatürist bizi neden ters çizdi acaba?.
— Muhalefet olsun diye!...

İnce bir tenkid!

Yeni şairlerden biri, bastırdığı şiir kitabından bir tanesini Faruk Nafiz Çamlıbel'e hediye etmişti. Bir gün kendisine yolda tesadüf etti:

— Üstad! dedi, eserimi nasıl buldunuz?

Faruk Nafiz, hemen şu cevabı verdi:

— Eserinizin yarısı iyidir, yarısı da orijinaldir. Lâkin iyi kısmı orijinal değildir, orijinal kısmına da iyi denmez!...

□

MUCİZE!...

Maruf bir edibimiz, hastahanede tedavi olunuyordu. Bir gün bulunduğu koğuşa genç ve güzel bir hemşirenin uğradığını görünce:

— Sizin gibi bir hemşire bana baksaydı, ne büyük bir nimet olurdu, dedi.

Hastabakıcı gülümsedi:

— Hayır, beyefendi.. o zaman, nimet değil, bir mucize olurdu. Çünkü ben doğum kısmına bakıyorum!...

765

Istanbulda Bir Hintli Fakir!

Hep bizim gazeteciler başka memleketleri ziyarete gidecek değiller ya... Arasıra bize de baş kaları gelir. Nilekim, Hindistan hükûmeti, fakir bir gazeteciyi, ya ni bir meslekdaşı tetkikat için yollamış. Fakir bir gazeteci dedimse bizim gibi fıkara değil. Hem gazeteci, hem de Hint fakiri denilen zümreden...

Mihmandarlığa beni tayin ettiler.

Hintli meslekdaşı karşılamak için Yeşilköy hava meydanına gitmiştim ama, boşuna zahmet et mişim. O gün uçak yokmuş. Boynumu büküp idarehaneye dönünce kömür karası müstakbel dostumuzu orada bulmıyayım mı?

— Aman, dedim, nasıl geldiniz?

Gözlerini yumup fısıldadı:

— İrade kuvvetile...

— Üstat, dedim, bizim memlekette öyle irade kuvveti falan sökmez. Değil böyle bir kişinin iradesi, koskoca Ulaştırma Bakanının iradesi bile uçakları doğru dürüst uçuramıyor. Kendisi yedi İmparator kuvvetinde olduğu hal de bunu yapamazsa...

— Ben Mohammed Kaşmirî yaptı...

— Tepkili mi sizin irade?

— Yok, uçan halı ile geldi...

Refii Cevat gibi palavra sallamanın tam yeridir. Dostum, pardon, aziz dostum bay Mohammed Kaşmirî ile idarehaneden çıktık.. Bir taksi çevirdim. Şoför:

— Nereye gideceksiniz abi? diye gaz çıkardı.

— Nereye olursa...

— Öyle ise benzin alayım...

Mohammed konuştuklarımızı soruyordu. Söyledim.

— Yok zarar, dedi, bende irade var!

Vay canına... Tam İstanbula vali olacak adam! Meğer zavallı şoför doğru söylemiş. Daha Babıâli yokuşunu inmemiştik ki, arabanın benzini adliye veznesindeki cürmümeşhud tahsisatı gibi, tükeniverdi. Aziz dostum Kaşmirî derhal parmağının ucunu arabanın madenî aksamından bir noktaya dokundurdu. Gözlerini de gaibe ihtar mahiyetinde ileri dikti. Şoföre yalnız direksiyon kullanmak kaldı. Bir yandan konuşuyorduk:

— Ey... Aziz meslekdaşım; Arzunuz nedir bakalım?

— Bu akşam bir Fahreddin Kerim ister ben!

— Ne Fahrettin Kerimi? Valiyi mi?

— Hayır, 250 gramlık!

— Yok canım, ufak tefektir ama, o kadar da değil artık...

— Vali değil... Rakı istiyor, küçük şişe!

Anlaşıldı meramı nihayet...

— Başka?

— Cami görmek!

Seyyah bu ya... Tabiî arzuları da birbirine zıd olacak. Evvelâ Süleymaniyeye gittik.

— Allah Allah... Ne muazzam mabed! Kaç yüz senelik?

— Dört yüz!

Sultanahmede gittik.

— Allah... Vallah pek azîm... Kaç yüz?

— Şu kadar yüz!

Ayasofya:

— Vallah, billâh hâric ez akıl... Kaç yüz?

— Bin şu kadar yüz!

— Ne o dayı?... Gene mi İstanbula gidiyon?...

Beyazıt. Kaç yüz? Ka'riye. Kaç yüz? Fatih. Kaç yüz? Nihayet yüreğime darlık geldi. Meslekdaşı Okmeydanına götürdüm.

— Size İstanbulun en büyük mabedini gösteriyorum! dedim.

— Hani? Nerede?

— İşte burada. Bu meydanda.

— Ben görmüyor mabed.

— Tabiî göremezsiniz. Daha yapılmadı. Beş yüz sene sonra yapılacak. Ama sizde şu mahut irade varken pekâlâ görürsünüz sanırım...

— Lütfen bana, modern mimarlık eserlerinizi, diğer sanayii nefise nümunelerinizi gösterin!

— Çek şoför, Spor ve Sergi sarayına!

Geldik.

— Bu nedir? diye sordu.

— Neye benzetiyorsunuz?

— Bir şeye benzetemedim. Ama, durun, türbe olacak... Modern bir türbe... İçinde yatan var mı?

— Var tabiî. Belediyenin yirmi milyonu!

— Şu nedir?

— Radyo evi...

— Ev mi, gece kondu mu?

— Orası izanınıza havale... Şaka söyledim. Orası Radyoevi değil. Bizde güvercin mübarek bir kuştur. Güvercinler geçinsin, kumrular barınsın diye böyle bir gurebahane yaptık.

Aziz meslekdaşım, bu yüksek merhamet ve insanlık örneği karşısında secde etti. Aksilik bu ya, o sırada İnönü gezisinden buyana bir alay dilenci sökün etmez mi?

— Bunlar kimdir? Ayrı bir kast (kabîle) midir?

— Hayır. Hiç bir maksatları yoktur. Bunlar bizim fakirlerdir.

Mohammed Kaşmirî'nin gözleri parladı.

— Aferin! demek iradeleri kuvvetli.

— Evet. Maamafih onlardan daha kuvvetli irade sahipleri vardır.

— Kimlerdir?

— Kendilerinden yardım dilendikleri zenginler. Metelik vermekte ısrar ederler.

Hintli gazeteci, tramvaylarımızdan birini gösterdi.

— Bu nedir?

Pek müşkül vaziyette kaldım. Mecbur oldum atmağa:

— Çile makinesi! dedim. Bizde sabır ve tahammül böyle haricî bir terbiye sistemine tâbidir. Bu arabanın içine girer, çile doldururuz.

— Fevkalâde enteresan. Bundan bir tane alıp Hindistana götüreyim.

— Hay hay. Andavallılara bol bol bunlardan satan açıkgözler, İstanbulda çoktur. Giderken size de bir tane alıveririz. Ama bizde tahammül ve irade terbiyesi için kullanılan başka bir vasıta daha vardır.

— Nedir o?

— Adına Terkos musluğu, yahut telefon da deriz.

— Tuhaf.

— Çok tuhaftır. Biri, meselâ yaz ortasında ve günün en müşkül dakikalarında sizi susuz bırakır. Öbürü, en acele zamanda başkasiyle konuşmak imkânından sizi mahrum eden bir âlettir.

Hintli Fakir bunları kemali ciddiyetle defterine not etti:

— Çok istifade ettim, dedi.. Teşekkür ederim.

Tam o sırada (0001) geldi yanımızda durdu. Şoför fırladı, kapıyı açtı, içinden bir şapka çıktı. Kaşmirî sordu:

— Bu şaka kime aittir?

— Şapkanın içindeki başa.

— Ben baş görmüyorum.

— O öyledir. İstediğine görünür, istediğine görünmez.

— Fakir midir yoksa?

— Bilâkis, çok zengindir!

Bu sırada sevimli İstanbul valisi bin müşkülâtla şapkasından çıktı. Hintli gazeteciyi kendisine takdim ettim. Derhal cebinden bir makas çıkarıp adamın yakasındaki nişan kurdelâsını kesti:

— Teşerrüf ettim. Resmi küşadınız yapıldı. Buyurun, görüşebiliriz! dedi.

Şoför derhal bir iskemle koşturdu. Vali üstüne çıktı. Gazete fotoğrafçıları resimler çektiler. Zavallı Mohammed âdeta şaşkına dönmüştü:

— Ne oluyor? diye sorup duruyordu:

— Hiç, dedim, vali gazetecilere şehir işleri hakkında beyanat verdi. Buyurun biz gidelim!

Koluna girmek istediğim zaman, Hint Fakirini yerinde bulamadım. Uzakta dalgalanan bir halının üstünde bana dostum el sallıyordu!

İstanbul Muhabiri

FIKRALAR

İşçilerin Sakalları!

Ooo, bakın, bu mühim! İşçi sendikalarının başlarındaki işçiler, İş Kanununun tek işçi çalıştıran yerlere varıncıya kadar tatbik edilmesi hakkındaki istekleri Meclisce reddedildiği için protesto makamında sakal koyvermeğe başlamışlar. 20 Nisandanberi sakalları uzuyormuş. Soranlara:

— Ne yapalım, grev hakkı vermiyorlar, biz de sakal koyveriyoruz! demişler.

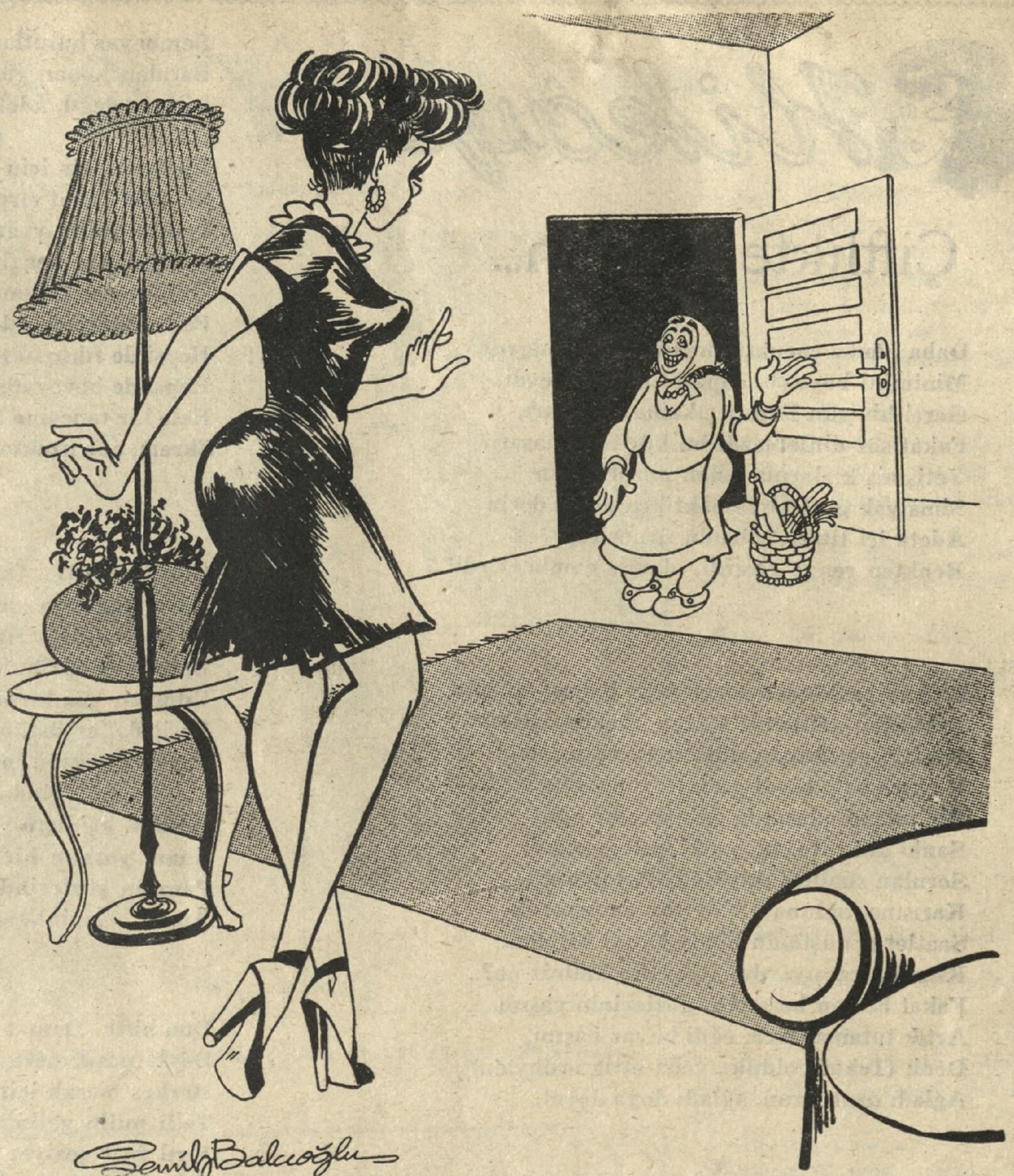
Mesele, ehemmiyetsiz gibi görünüyor ama, çok mühimdir. Hükûmet, ne yapıp yapıp bu işçileri traş olmaya razı etmeli. Maazallah, bu sakallar, bütün işçileri sararsa, işin içinden çıkılamaz, öyle bir Arap saçı olur ki, hiç bir hükûmet iktidarda tutunamaz!

Bu fikri kim bulmuşsa, yaman bulmuş! Grevden daha kuvvetlidir. Çünkü grev, zordur. Hele, Türkiye gibi işçi teşkilâtı zayıf olan yerlerde kolay yapılamaz.. Zararı patrona olduğu kadar, işçiye de dokunur. İşsiz kalan işçi greve nasıl dayanacak?, Hattâ bizim gibi günü gününe yaşıyanlar için imkânsızdır bile! Meteliksiz, aç işçi evde boş duran sofrasına döneceğine işine döner.

Ama, sakal öyle değil, işçi hem işine gidip ücretini alacak, hem de sakalını uzatacak! Uzayan sakallar, yavaş yavaş kara bulut gibi şehirleri saracak, güneş, işçilerin sakallarının altından doğup üstünden batacak, her tarafa Asurî cengâverleri gibi sakallı işçiler dolaşacak, bizler karşısında sarayların enükleri köseler kadar gülünç ve âciz kalacağız.

Buna dayanılmaz. Tek partili Millî şef devrinde, hükûmet, bir tek Sakallı Celâlle başa çıkamamıştır. Onu her yerde takip ettirdi, arkasına sevil polisler taktı, işinden çıkardı, tazyik etti, tehdit etti, elinden geleni yaptı, yine Sakallı Celâl, Herkül gibi onların tepelerinden baktı. Şimdi siz, bir tek Sakallı Celâl yerine, sayısı milyona varan işçileri düşünün! Dâvaları millete sunulmuş açık istida gibi sakallarında okunarak dolaşıyorlar! Müthiş şey!

Bu, Gandi'nin oruç tutmasına da benzemez. O Gandî ki, bu oruçlariyle İngiliz İmparatorluğunun ceberûtunu kırmıştır. Ona diz çöktürmüştür. Bu pasif mukavemetin kudretini yakın tarihten biliyoruz. O, yine şahsî, ferdî bir şeydir. Bir adam, bir maksat için aç duruyor. Olsa olsa hatıramızda canlanır. Bu sakallar, şehirlerin manevî huzurunu gözlerimin önünde sürüyüp götürecek, karşısında iktidar, ateşe düşmüş kıl gibi kıvranıp duracak... Hayır, hayır. Buna karşı konamaz! Hemen şimdiden, hükûmet, işçilerin gönlünü yapıp sakallarını kestirsin! Yoksa bu işin sonu nereye varacağını, kimin sakalı kimin eline geçeceğini Allah bilir!.

— Hanımcığım müjdeeee... Demokrat Partinin kapıcısı, bizim beye selâm verdi!...

— Affedersiniz, aşağıya bir çocuk donu düştü, gördünüz mü?...
— Hayır, görmedim!!!...

KADIN BU!

Leylânın ayakları biraz büyüktü. Ama, küçük iskarpin istiyordu. Meşhur İsmail Kemal'e ölçü verirken:

— Aman, dikkat ediniz, dedi, içerisi geniş, dışarısı dar olacak!

SİYASÎ MAHKÛM!

Mahkûm, hapishane müdürüne dert yanar:

— Beni âdi hırsızların yanından ayırın, ben siyasî mahkûmum.

— Siyasî mahkûm mu, neden?

— Evini soyduğum adam diplomattı!...

Teşbihte...

Doktor Enver Karan, tansiyonu yüksek bir arkadaşını iyice muayene ettikten sonra, sebzeden başka bir şey yememesini, yoksa hayatının tehlikeye gireceğini söyler.

Hasta, telâşa düşer:

— Aman doktorcuğum, ben yemeden yaşıyamam..

Doktor Karan hiddetle arkadaşına çatar:

— Bütün hayvanlar ot yiyerek yaşıyorlar.. Farzedelim ki, Allah seni eşek yaratmış, o zaman ne yapacaktın?.

TELÂKKİ MESELESİ!..

Genç kız, nişanlısından ayrılmıştı. Bunu haber alan arkadaşlarından biri sebebini sorunca şu cevabı verdi:

— Hep elimi öpüyordu. Bu hakarete tahammül edemedim..

— Fakat bu işde hakaret yok ki!..

— Nasıl yok?. Onun bu hareketi benim kullandığım ruju beğenmediğini göstermiyor mu?.

Hikâye

Çiftlikte Düğün...

Daha henüz çocuktu, henüz onbeşindeydi,
Minimini boyuyla çapkınlık peşindeydi,
Gerçi bir gün lâlasız çıkamazdı dışarı,
Fakat söz dinlemezdi bu küçücük haşarı.
Yetişmiş kızlarına gelen misafirlerin
Simsiyah gözleriyle baktıkça derin derin
Âdeta içi titrer, vücudu ürperirdi,
Renkten renge girerdi, damla damla erirdi!...

★

Balkan harbinden sonra paşa babası bir gün
Erkenden geliverdi yalıya küskün küskün,
Kaşları çatılmıştı, düşmüştü omuzları,
Hıçkırıyor gibiydi çınlayan mahmuzları!..
Bir zaman odasında dolaştı ağır ağır,
Sanki dili tutuktu, sanki kulağı sağır,
Sorulan sualleri duymak istemiyordu.
Karısına, oğluna hiçbir şey demiyordu.
Saatlerce düşündü böyle kendi kendine,
Kimse soramıyordu: Paşa, bu haliniz ne?..
Fakat birden boşanan gözlerinin yaşını
Artık tutamayınca, eğdi beyaz başını,
Dedi: (Tekaüt olduk.. veda ettik orduya!..)
Ağladı uzun uzun, ağladı doya doya!..

★

Gece, hanımefendi saatlerce yalvardı:
İzmitte, babasından kalma bir çiflik vardı,
Diyordu: Kaç senedir bir kerre gidemedim,
Baktım, işlerin pek çok, gidelim de demedim!
Fakat şimdi sebep yok, niçin burda durmalı?
Bence artık temelli orada oturmalı!
Çoluk çocuk eğlenir! Bağ bir uçtan bir uca,
İstanbulda sığmıyor Ekrem ele avuca
Asla beyenmiyorum onun gittiği yolu,
Cebinde demet demet renkli mektuplar dolu!
Gönül havalanırsa sonra çıkılmaz basa,
Zamane çocukları şimdi çok fena, Paşa!..

✶

Paşa razı olunca hazırlandılar hemen,
Ne var ne yoksa eşya topladılar tamamen,
Yüklendi kayıklara: konsol, döşeme, halı,
İki günün içinde boşaldı koca yalı!..

★

Bir ilkbahar akşamı, kuşlar cıvıldaşıyor,
Bahçelerden, bağlardan yeşillikler taşıyor,
Çiçekler gelin gibi süslemiş ağaçları,
Sürüler dolaşıyor karşıki yamaçları,
Baştanbaşa tutuşmuş guruba karşı evler,
Bembeyaz bulutların kenarında alevler,
Batıdan kopan rüzgâr ılık ılık esiyor,
Rüzgâr değil, âdeta bir kızıllık esiyor!.

Körfezde için için kaynıyor parıltılar
Sularda kanat çırpıp oynaşıyor martılar,
Pembe güller yağıyor sanki denize, kıra,
Gün ufukta benziyor bir kırmızı bakıra!..
Çiflikte saz takımı çoktan kurmuş âhengi:
Parmaklarında ziller oynuyor altı çengi?
Hepsi de fıkır fıkır, hepsi de şirin yüzlü,
Hepsi de beyaz dişli, hepsi de kara gözlü,
Hele bir tanesine bütün İzmit tutkundu,
Ekrem, ona uzaktan bakıp bakıp yutkundu!..

✶

Gün batmıştı... Ortalık birdenbire karardı,
Karşı dağların sırtı ağır ağır karardı,
Ay doğdu bir sarışın köylü dilberi gibi,
Bulutlara büründü tıpkı bir peri gibi!
Yıldızlar göz kırparak uzaktan bakıyordu,
Yeşil dallar üstünde bülbüller şakıyordu,
Yerden, gökten baharın şetareti taşarken,
Tabiat nur içinde, vecd içinde yaşarken
Ellerini kaldırıp yükselen beyaz aya
İmam yorgun bir sesle başlayınca duaya
Paşanın gözlerinden sevinç yaşları taştı,
Âmin!.. âmin!.. sesleri dağdan dağa dolaştı!..

✶

Dua bitti.. Damat yok fakat şimdi meydanda
Böyle nasıl, nereye giriverdi bir anda!..
Herkes merak içinde, herkesin benzi solmuş,
Telli pullu gelinin gözleri yaşla dolmuş!
Fırıl fırıl geziyor hizmetçiler her yeri,
Fakat hiç bir yerde yok damat beyin eseri!
Bahçıvanlar, uşaklar bu hale pek şaşıyor,
Hepsi meş'alelerle yollarda dolaşıyor.
Öyle aradılar ki.. âdeta yoruldular,
En sonra ta uzakta bir aydınlık buldular:
Bu, eski, harap olmuş, koca bir samanlıktı,
Sessizce yaklaştılar: kapısı aralıktı.
Atıldılar içeri hemen, telâşla, hızla:
Damat bey yatıyordu akşamki çengi kızla!..

Eski OZAN

— İşte bütün düşmanları esir edecek bir ordu!. Yaşasın!...
— İci Paris —

VARYETTE

PALAVRA!

Bir İranlı tüccar, vapurun Karadenizde seferde bulunduğu sırada, yüreğine inerek kamarasında ölmüştü. Meseleyi kaptana haber verdiler. Anane gereğince, ölüyü denize atmak gerekiyordu. Kaptan, kamarota tenbih etti:

— Bu gece yarısında, beş numaradaki ölüyü çuvala koyar, denize atarsın!

Ertesi gün kamarotu çağırtan kaptan sordu:

— Attın mı?

— Evet kaptan, aldırmadım, attım...

— Nasıl aldırmadın?

— Herif ben ölmedim diye terter tepindi ama, aldırmadım. Malûm ya, İranlılar biraz palavrayı severler!

İDEAL ZEVCE

Her yerde ve her fırsatta ideal bir zevce bulmadığı takdirde evlenemiyeceğini söyliyen Tayfur, günün birinde evlenmişti. Arkadaşlarından biri sordu:

— Nasıl, ideal bir eş buldun mu?...

— Tabiî.. yoksa evlenir miydim...

— Hayatından memnun musun?...

— Çok memnunum... Yalnız yemek pişirmek, bulaşık yıkamak, ortalık süpürmek biraz güç geliyor!...

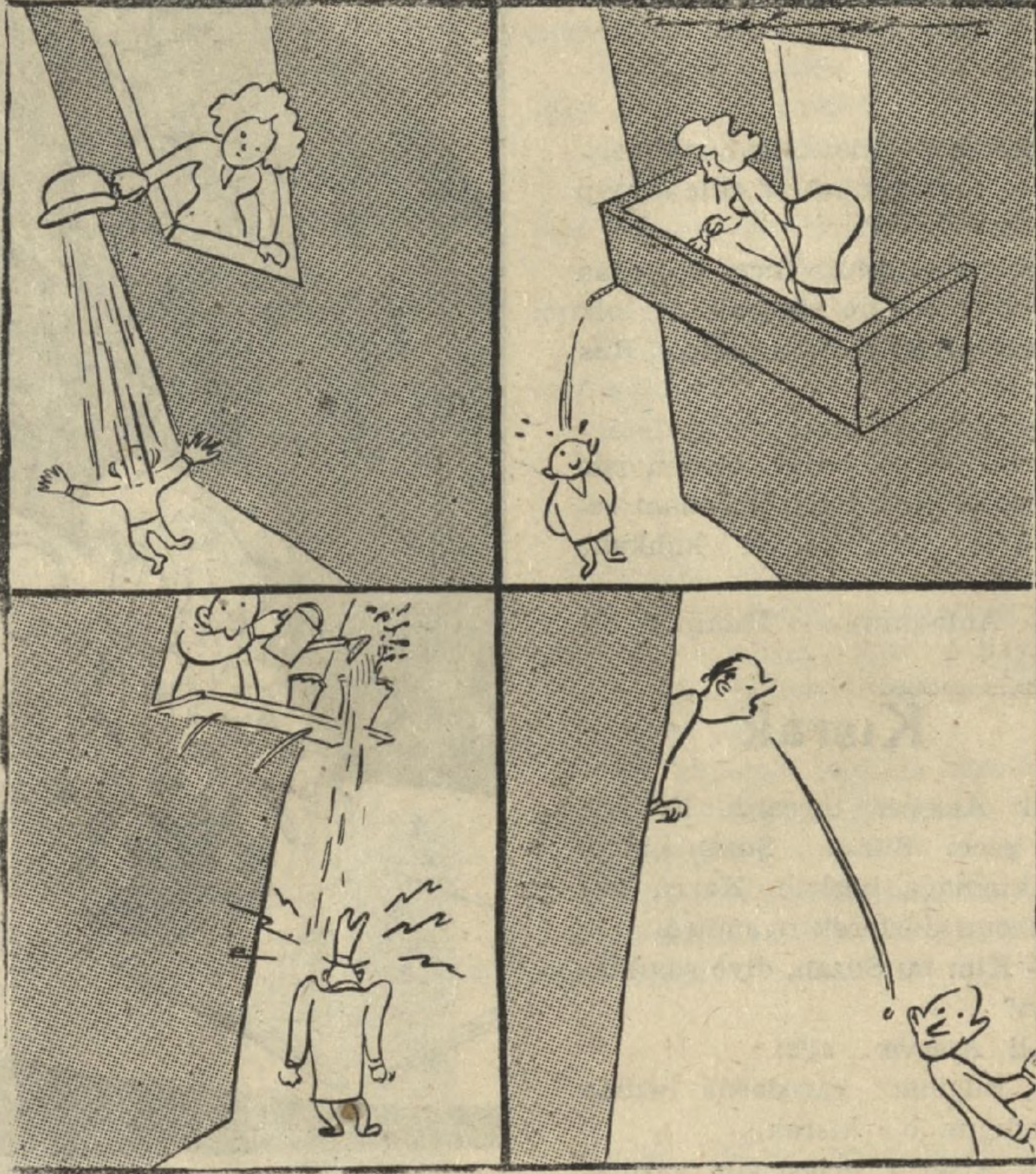

ESEF EDERİM!

Avrupanın dört güzeli, üçakla İstanbula gelmişler, Taksim Gazinosunda kendilerini halka göstermişler. Hem de vücutlarının bütün güzelliğiyle, doyasıya! Doyulmaz ya, lâf diye söylüyorum. İstanbulda bulunamadığıma esef ederim. Bir şeye daha teessüf ediyorum:

İstanbulun belediye başkanı ve sayın valisi bu güzellere, İstanbul halkının gözlerine ışık verdiği ve ağızlarına da birer parmak bal çaldığı için teşekkür etmemiş., Belediye başkanı şehrin güzelliği namına binaları sarıya boyamaktan başka bir şey bilmiyor mu?

Gazetelerden: (Sun'î yağmur makineleri getirilecek!)

Şimdilik kullanmakta olduğumuz sun'î yağmur makineleri!...

— Hurda gemilerimizi satacakmışız...
— Yaaa... Kabotaj hakkımızdan vaz mı geçiyoruz?!...

KİMMİŞ?

Vedat Nedim Tör'le Reşat Nuri, Tiyatroda Vedat Nedimin eserini seyrediyorlardı.

Reşat Nuri, üçüncü sırada uyuyan birini işaret ederek:

— Bak, dedi, senin eserin tesirine...

Vedat Nedim, sesini çıkarmadı. Ertesi gün Reşat Nurinin bir piyesine başlanmıştı. Bu sefer Vedat Nedim, uyuyan birini müellife gösterdi:

— Bak, dedi. Hayret, demek, senin piyeste de uyuyan bulunuyormuş...

Reşat Nuri hafifçe güldü:

— Dikkat etsene Vedatçığım!.. Adam, üçüncü sırada... Dünkü adam o... Hâlâ uyanamamış!.

FELÂKETİN BÜYÜĞÜ

İki arkadaş, Löbon'da rastlaştılar.

— Nasılsın Mehmet?

— So.. so... sormaaaa.. Ahmetçi.. çi.. çiğim. Çoçoçoçok betbahtım.

— Hayır ola, ne var?

— Dadada... daha nene... olsun? Nininişanlımdan ayrıldım.

— Neden yahu?

— Bibibir aakşam üüüçümüz totoplanmıştık. O, ben ve kökököpeği... Bibibir aaralık kökököpek aarka aayağiyle kulağını kakakakaşımağa koyuldu. Aaaalay olsun didiye «Sssssiz de böböböyle yapabilir misiniz?» didiye sordum...

— Bunda kızacak ne var?

— Bibir şey yok ama, beben bunları sösösöyleyinceye kadar kököpekoorasını yayalamağa başlamıştı!

KADIN ZEKÂSI

Kadın, kocasının yüzüne bakarak esefle başını salladı:

— Artık, sen beni eskisi gibi semviyorsun!

— Nasıl?... Bunu sana kim söyledi?

— Kim söyliyecek.. ben biliyorum... Erkekler eski elbiseler giyen kadınları sevmezler de!..

Makinistin Ölümü

Berlin'in Rus işgali bölgesinde. Bir Kızıl asker. Kaba adımlarla bir saatçı mağazasının önünde durdu. Kapıyı omuzlar gibi açtı ve kendi evine bile giremiyeceği kadar rahat adımlarla içeri girdi.

Demirperde arkası bu... Orada, insan hayatının hesabı sorulmaz!

Alman saatçı, gizli bir ürpertiyle oturduğu yerden başını kaldırdı. Sarışın yüzü biraz daha solmuştu.

Bekliyordu artık!

Kızıl asker, hiç konuşmadan, sol kolundaki — kim bilir hangi cephede hangi ölünün bileğinden sökülmüş — saatı çıkardı ve elile acayip işaretler yaparak saatçiye uzattı.

Alman saatçı, meseleyi anlamıştı: Saat bozuktu! Önce, kulağına götürüp dinledi. Sonra, kapağını açıp içine baktı ve yüzünde acı bir gülümseyişle pensi aldı, çarkın arasında ezilmiş iri bir biti çıkardı, Rus askerine uzattı.

Bir lâhza karşılıklı sustular.

Sonra, Kızıl nefer, birden işin içyüzünü keşfetmiş bir adam sevinciyle gürültülü bir kahkaha attı:

— Anladıım!... Makinist ölmüş!..

Sürrealist resim!.

Sırayla

Güvertede, kaptanla ikinci konuşuyorlardı. Kaptan sordu:

— Şu üç anbar faresini yakaladın mı?

— Evet kaptan.

— Suçüstü mü?

— Evet kaptan.

— Ahmet, Veli, Rıza, değil mi?

— Hayır kaptan, Rıza, Veli, Ahmet...

Kaptan, bir an düşündü, sonra:

— Öyle ya, dedi, en akıllıları Ahmettir...

□

İNTİKAM ZEVKİ

Deliden beter âşıktı (mânsız bir cümle. Çünkü, herkes bilir, her âşık, deliden beterdir). Yakın dostu, bu akşam, onun bir türlü yola çıkmadığını görünce, dayanamadı, sordu:

— Ne o? Seninkine gitmiyor musun bu akşam?

— Gidiyorum.

— Gecikiyorsun ama.

— E... hep o geç kalır. Bu akşam da beklesin.

— Ne söylüyorsun yahu? Ne cesaretle söylüyorsun? Ya beklemezse?

— Muhakkak bekler. Kendisine hediye götüreceğimi biliyor!...

Kısrak

Ali Atsever, tüccardı. Evliydi. Bir gece: «Suzan... Suzan!» diye sayıklamağa başladı. Karısı hemen onu dürterek uyandırdı:

— Kim bu Suzan, diye sayıkladığın?

Ali Atsever, attı:

— Bugünkü yarışlarda üstüne oynadığım bir kısrak...

Ali Atsever, ertesi gün yazıhanesine gitti. Akşam eve döndüğü zaman, ağız alışkanlığiyle karısına sordu;

— Ne var ne yok?

Kadın, evvelâ bir şey yok, dedi. Sonra, birdenbire hatırlamış gibi ilâve etti:

— Sahi, unutacaktım az daha.. Senin kısrak telefon etti!...

— Beni öpmek cesaretini k
— Arkadaşlarımdan!......

SAADET!

Saadet, peşinde koştuğumuz, yuvarlana yuvarlana giden bir toptur. Durunca, hemen ayağımızla teperiz!...

Öğretmen — Ahmet Mete'nin evi nerede?..
— Bilmiyorum...
— Bilmiyorsun ha, sıfırı basıyorum!...

Son arzu

Kadını dokuz yerinden şişlemişti (Olagandır). Ölüme mahkûm edildi (masal bu ya!). Günlerini doldurduktan sonra, bir sabah ilgililer hücresine doldular. Savcı, durumu açıkladıktan sonra, sordu;

— Son bir arzun varsa söyle, yapalım...

Mahkûm, boynunu büktü:

— Yapamazsınız ki, abi!...

— Sen söyle...

— Ahhh, bir yapsanız.

— Ne istiyorsun?

— 954 de Halk Partisinin iktidara gelip bir af kanunu da onun çıkardığını görmek!......

□

NAMUS!

Avukat İlhami'yle avukat Ekrem, konuşuyorlardı. Bir aralık İlhami, Ekrem'e sordu:

— Yani, sence kadın ne zaman namus hudutlarından dışarı çıkar?

Ekrem cevap verdi:

— Kocasını benden başkasıyle de aldatmağa başladığı zaman!

ni kimden aldınız?..

İtimat Meselesi

Vak'a, Meşrutiyette geçiyor. Birinci Dünya Harbinin içindeyiz. Sait Halim Paşa istifa etmiş. Talât Bey, vezaret rütbesiyle Sadrazam olmuş. Şimdi adı Talât Paşa!

Kabinesini kuran Talât Paşa, Osmanlı Meclis-i mebusanına gelmiştir.

Eski adiyle celse, bugünkü tâbiriyle oturum, açıldı. Sadrazam kürsüye geldi ve hükûmet programını okudu.

Alkışlar, alkışlar, alkışlar!...

Programın okunması bitince, her yeni hükûmetin Meclisten itimat reyi istemesi şarttır. Talât Paşa da itimat reyi istedi.

Fakat, yeni Sadrazam daha cümlesini yeni bitirmişti ki, arka sıralardan bir Arap mebusu, büyük bir telâş ve heyecan ile ayağa fırladı:

— Estağfirullâh, başâ hazretleri, estağfirullâh!.. Asıl siz bize itimad ediniz!...

Arap mebusu pek haksız değildi galiba...

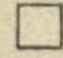
Niyet

Delikanlı, vapurda genç ve güzel bir kadın gördü. Kadının kucağında bir köpek vardı ve hayvanı mütemadiyen okşuyordu. Delikanlı içini çekti:

— Şu köpeğin yerinde olsam, nereye götürürseniz giderim..

Kadın güldü:

— Peki, dedi, buyurun... Kulaklarını kestirmek için baytara götürüyorum!

NİÇİN?

Büyük Hâmit seksenindeydi. Bir toplantıda, yaşı hayli geçkin olduğu halde bir türlü yuva kuramamış edebiyat meraklısı bir hanımefendi, Ahmet Hamdi Tanpınar'a;

— Üstad, diye sordu, Hâmit hakkında ne düşünüyorsunuz?

Tanpınar boş bulundu:

— Evlenmek için mi sordunuz?

— Ne?.. Maaşlarına zammetmezsem bizim muharrirler de sakal mı koyvereceklermiş.. Haydi canım, onlar traşsız duramazlar!...

Mütehassıslar

Burhan Toprak, Londradaydı, Bir akşam, yolda tabiî bir ihtiyaç içinde bunaldı. Karanlıktan faydalanarak, hiç bilmediği bu memlekette, bir yapı yerinin gölgesine sokuldu. Lâkin niyetini sezen bir polis, hemen omuzuna dokunarak:

— Burada olmaz! dedi.

Burhan Toprak yeniden aranmağa başladı. Tam bir çıkmaz sokak bulmuştu ki, bir başka polis, ensesinde bitti:

— Burada olmaz!

Nihayet, üçüncü bir polisten de yasak emrini alıp âdeta koşar adımla yürürken «Bevliye mütehassısı» levhası bulunan bir kapı gördü. Hemen daldı içeri. Doktor:

— Derdiniz ne? diye sordu. Burhan Toprak, sıkıntısını anlattı Hekim, bir tecrübeye ihtiyaç gösterdi. Deneme muvaffakiyetle sona erince doktor bir daha sordu:

— Böyle bir güçlük olduğunu size kim söyledi?

Burhan Toprak ciddiyetini bozmadan cevap verdi:

— Üç tane polis!

Dil çabukluğu!

Tanınmış artistlerimizden biri (M... diyelim) ağza alınması güç bir hastalığa yakalanmıştı. Tanıdığı bir doktora gitti. Şüphelerini söyledi. Doktor:

— Vallahi, dedi, senin durumun biraz acayip. Gel doktor B...ye gidelim, o bu işin üstadıdır, seni bir muayene ettireyim.

Şapkalarını giydiler, pardösülerini aldılar. İndiler, taksiye bindiler. Gidecekleri yere vardılar. Taksinin parasını verdiler. Şoför bermutad söylendi. Asansör bermutat bozuktu. Bir kat çıktılar, Tam meşhur mütehassısın kapısına geldiler. Kapı açıldı. İki genç çıktı. Biri hemen arkadaşının kolunu dürttü;

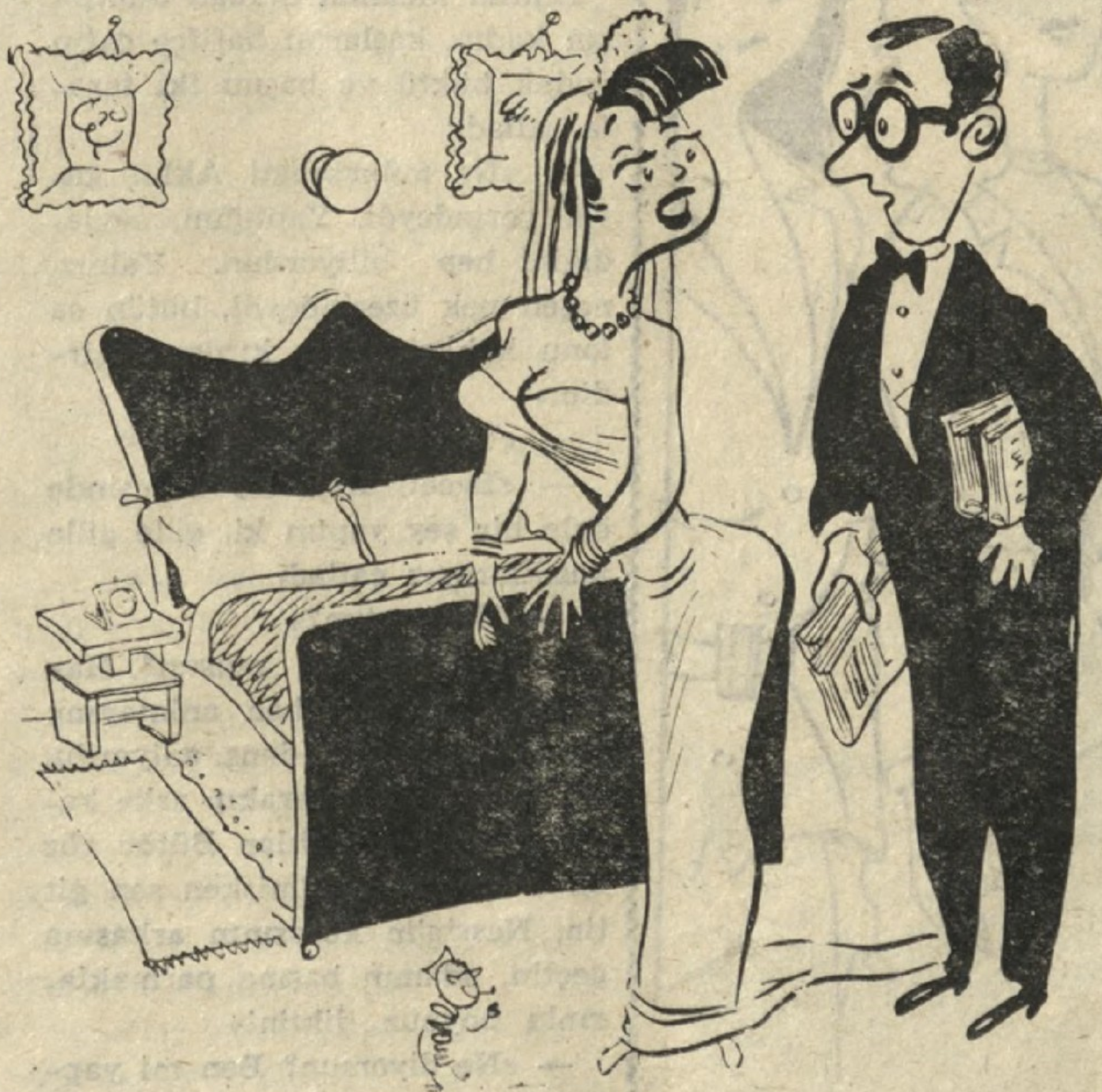
— Bak yahu, baksana... Meşhur aktör M......

Öbürü bakmağa kalmadan, aktör M..., arkadaşı doktorun kolunu tutarak yüksek sesle:

— Meraka değmez birader, dedi, dostum pek kıymetli bir mütehassıstır, bak seni nasıl çabucak bu dertten kurtaracak...

GEÇKİN KIZLARA

Sakın yüzme öğrenmeyiniz. Denizde boğulmak üzere iken koca bulup mes'ut olanlar çoktur!

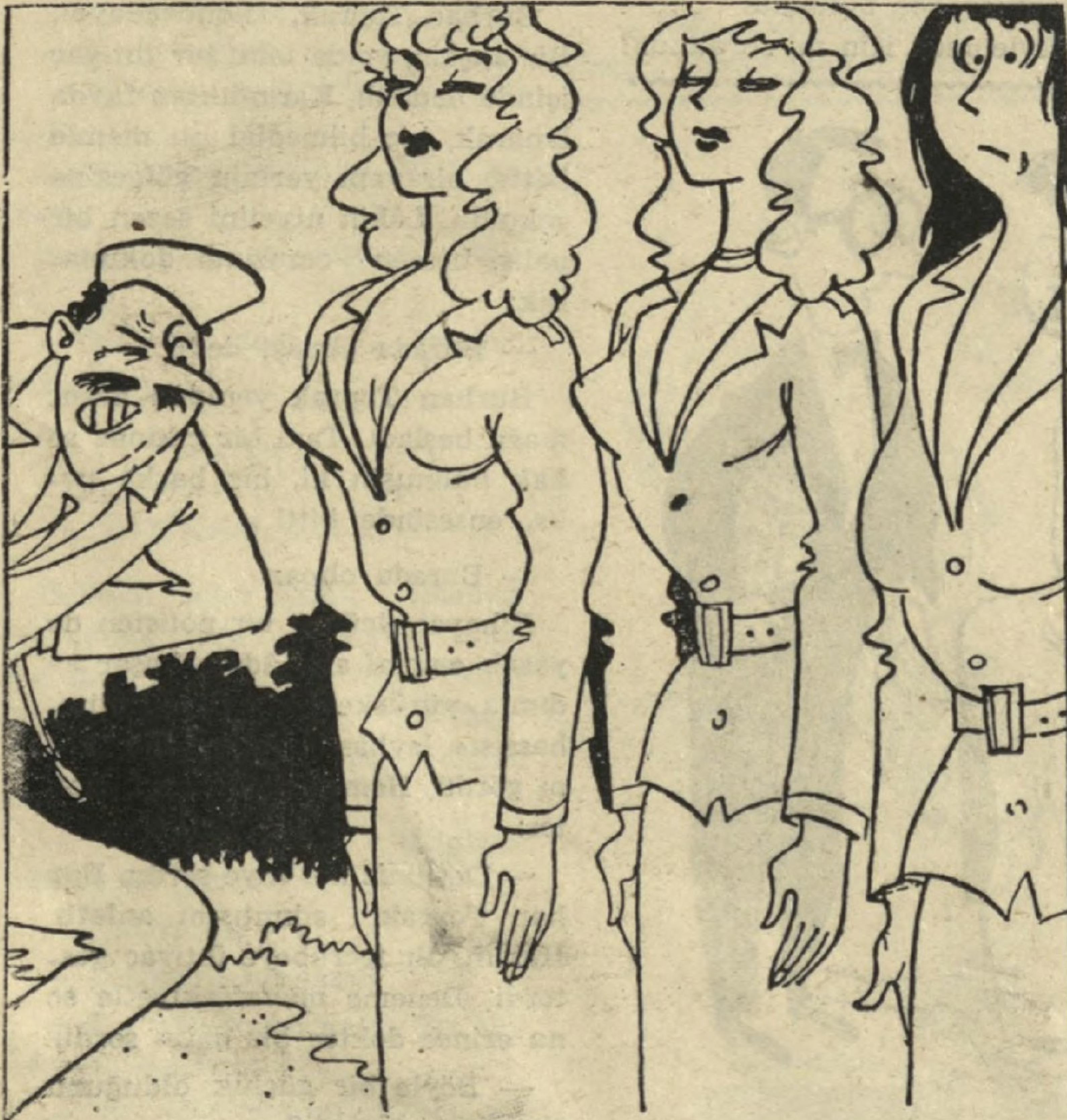
Damat — Uykunuz geldiyse siz yatın, ben biraz kitap okuyacağım...

Gelin — Ah, ne güzel tesadüf, ben de biraz yün öreceğim!...

— Dün gece sinemadaydık. Sağımda Cemil, solumda Tekın, arkamda Necdet...

— Kokteyl yaptın, desene!...

— Hecey, baştan üçüncü, göğsünü dik tut!...

— İci Paris —

SERHOŞLUK

Harika!

Uzun boylu, soluk yüzlü genç adam, kendini divanın üzerine atarak başını yastığa gömdü ve inler gibi söylendi:

— «Of! öyle bitkinim ki!»

Köşedeki koltukta oturan pen be yüzlü, parlak gözlü genç kadın, sâkin bir tavırla ona şöyle bir bakıp lâkayıt bir şekilde sordu:

— «Ne o? Keyfin yerinde değil mi?»

Adam, sanki tramvayda nasırına basmışlar da nezaket icabı için den küfrediyormuş gibi kadını şöyle bir süzdü:

— «Alay mı ediyorsun Allah aşkına!» dedi. «Dün geceki halimden sonra bugün bende keyif mi ararsın!»

Kadın yine sâkin bir tavırla cevap verdi.

— «Yo! Dün gece halinde hiç de fevkalâdelik yoktu. Yalnız, biraz fazla keyifdin...»

Genç adam, «sen bilmezsin» der gibilerden, gözlerini yumup başını sallıyarak kendi kendine söylendi:

— «Keyiftim de lâf mı? Adam akıllı olmuştum. Kimbilir ne herzeler yedim...»

Sonra, metresi olduğu anlaşılan genç kadına döndü:

— «Ha, Melâhat, anlatsana, ne herzeler yedim sarhoşlukla?

Adının Melâhat olduğu anlaşılan kadın, kaşlarını hafifçe çatıp dudak büktü ve başını iki tarafa salladı:

— «Ne münasebet! Aklın gayet yerindeydi. Yaptığını, söylediğini hep biliyordun. Yalnız, neşen pek üzerindeydi, bütün salonu kahkahadan kırdın geçirdin.»

— «Yok canım?»

— «Eveet! Hele bir keresinde öyle bir şey yaptın ki, güle güle kasıklarımız çatladı...»

— «Ne yaptım?»

— «Hatırlamıyor musun?. Hatırlarsın ya, dur ben anlatayım: Nesrin'le Melih dans ediyordu. Bir aralık, dansı bırakıp arka kapıdan balkona çıktılar. Bütün gözler o tarafa çevrilmişken sen gittin, Nesrin'in kocasının arkasına geçtin, adamın başına parmaklarınla boynuz diktin!»

— «Ne diyorsun? Ben mi yaptım bu kepazeliği?»

— «Estağfurullah! Kepazelik olur mu? Çok ince bir buluştu. Evvelâ ben farkettim, benim o tarafa baktığımı görünce ötekiler de baktılar ve atom bombası patlar gibi bir kahkaha infilâkıdır koptu...»

— «Peki, Nesrin'in kocası ne yapıyordu?»

— «Ne yapacak? Horul horul uyuyordu!»

Uzun boylu, soluk yüzlü genç adam acı acı güldü:

— «Olsun,» dedi, uyusa da, uyumasa da, bir adamın başına boynuz takmak ayıptır. Bir de bana, gayet aklım başımda hareket ettim diyorsun. Kimbilir herkes beni ne kadar ayıplamıştır!»

— «Yo! Bilâkis! Pek takdir ettiler. O kadar neşeliyrin ve o kadar neşe saçıyordun ki, bütün gözler senin üzerindeydi. Gülmekten kimsede hal kalmamıştı. Yine öyle iken herkes sana: «Aman yeni bir şey yapsa da gülsek!» diye bakıyordu.»

— «Yaptım mı?»

— «Yapmaz olur musun!»

— «Ne yaptım?»

— «Dur bak onu da anlatayım, Şadi yavrum. Kâmranla dans ediyordun. Kâmranın arkasında sırtından boydan boya fermuarlı bir rop vardı. Dansederken bir aralık elini fermuara götürdün, hiç belli etmeden açtın ve «Zırt!» diye çektin! Kadının şırtı tâ belinin altına kadar olduğu gibi açıldı!»

Adının Şadi olduğunu öğrendiğimiz ve yediği herzeler hakkında bir hayli malûmat edindiğimiz genç adam dehşetle yerinden fırladı:

— «Ne diyorsun, Melâhat! Sahi mi söylüyorsun?» »

— «Vallahi, billâhi sahi! Yalan söylemiye ne mecburiyetim var!»

— «Demek ben, bu derece kendimi bilmiyecek halde sarhoştum!»

— «Yo, sarhoş denmez buna. Sadece pek keyiftin! Neşeden yerinde duramıyordun. Yani, Şadi, sana bir şey söyliyeyim mi, dün gece sen olmasaydın, toplantının zevki çıkmazdı...»

Adının Şadi olduğunu öğrendiğimiz genç adam yine acı acı gülümsedi:

— «Demek o kadar maskaralık ettim! Tu bana!»

Melâhat hemen atıldı;

— «Maskaralık olur mu hiç!

HİKÂYESİ

Harika!

Neşe dediğin böyle olur. Oraya eğlenmek için gitmiştik. Asıl ötekiler utansınlar kendilerinden.. Put gibi oturuyorlardı, dedim ya, sen olmasaydın...»

— «Peki, peki, başka? Başka ne yaptım?»

— «Başka ne mi yaptın? Dur bakayım. Çok, çok ama, hatırla mıyorum hepsini birden. Ha, bir numara daha yaptın ki, şaheser!»

— «Ne yaptım?»

— «Bak anlatayım. Hani, şey var ya, bizim Girizan'ın annesi, Hacer hanım? Kızı iki çocuk anası oldu, kendisi hâlâ otuz beşinden yukarı çıkmaz. Yine bu bahis açılmıştı. Sen bir aralık Hacer hanıma döndün: «Hanımefendi, siz maşallah yüz yaşına kadar yaşıyacaksınız» dedin. «Nereden bildiniz?» diye sordu. «Öyle ya,» diye cevap verdin. «Normal ömür altmış beş, yetmiş senedir. Siz bu gidişle altmış beş yetmişine geldiğiniz vakit hakikatte yüz yaşına basmış olacaksınız!» dedin, haydi koca salon kahkahadan inledi.»

Şadi, kahramanı olduğu bu hikâyeyi, gayet sâkin bir tavırla dinlemişti. Melâhat'ın gülmesine bile gülmedi. Ciddî ve kızgın bir halle sordu:

— «Ben yedim bu herzeyi, siz de utanmadan kahkahalarla güldünüz ha!»

Melâhat yine ciddiyetini takındı:

— «Utanacak ne var bunda, Şadiciğim? Eğlence, neşe, nükte böyle olur!»

— «Böyle olur da?»

— «Tabiî.»

— «Pekâlâ.. sonra?»

— «Sonra, hiç.. Daha bir takım hoş hareketler yaptın, hoş sözler söyledin. Nihayet ayrılma vakti geldi. Bir koluna ben girdim, bir koluna Nesrinin kocası...»

— «Yani, yürüyemiyecek kadar kör kütük sarhoş olmuştum demek?»

— «Yoo, ondan değil, Fakat ne de olsa kollarına biz girince daha rahat yürüyebilecektin. Onun için.,. Yoksa, adımlarını muntazam atacak kadar aklın ve şuurun başındaydı!»

Şadi Melâhat'a içinden; «Hay Allah senin...» der gibi şöyle bir baktı.

— «Peki, sonra?»

— «Sonrası bu işte. Bir müddet böyle üçümüz beraber yürüdük. Sonra Nesrinin kocası bizi taksiye bindirip bıraktı, karısını almaya gitti. Biz de otomobille eve doğru yola koyulduk. Fakat öyle güzel bir mehtap vardı ki, yarıyolda, taksilerden indik, şoförün parasını verip savdık ve ellerimizi bellerimize dolayıp bir şarkı tutturduk, ay ışığında ağır ağır yürümeye başladık......»

— «Yok canım? Bunu da yaptım ha? Ben adamakıllı sarhoş olmuşum dün gece, Melâhat!»

— «Ne münasebet, Şadi! Bilâkis, gayet neşeliydin, fakat aklın başında, şuurun yerindeydi...»

Şadi daha fazla sabredemeden yerinden doğruldu:

— «Bana baksana. Melâhat, dedi. «Ya sen aklını kaybettin, ya ben. Dün gece sarhoşluktan yapmadığım rezalet kalmamış, sen bana hâlâ «aklın başındaydi» diyorsun!»

Melâhat yine ciddî ve sâkin halini muhafaza ederek, gelip Şadinin yanına oturdu ve kolunu boynuna dolıyarak cevap verdi:

— «İnan bana, sevgilim. Diyorum bak: Dün gece tamamile aklına, şuuruna, mantık ve muhakemene sahiptin. Çünkü, yolda gelirken sokak ortasında beni öptün ve: «Benimle evlenir misin?» dedin...»

Şadi, bütün vücuduna bir saçma yağmuru yemiş gibi yerinden fırladı:

— «Ne diyorsun? Sahi mi söylüyorsun? Peki, sen ne cevap verdin?»

— «Kabul ettim, tabiî. Ah, Şadi; yavrum, şekerim, canım! Bilirsin ki seni...»

Melâhat lâkırdısını bitirmeye kalmadı, Şadi bir külçe halinde tekrar divana yıkıldı:

— «Ah! Ah!... Bana olmuş olanlar! diye söyleniyordu. «Dün gece yemediğim halt kalmamış... Hele bu üstüne tüy dikti! Şimdi anlıyorum bütün bunlara rağmen bana niçin, «aklın, şuurun, muhakemen yerindeydi» diyorsun. İşine geldi de ondan değil mi?»

Melâhat, Şadinin üzerine devrilerek boynuna sarıldı:

— «Ah! yavrum, şekerim, canım, hayatım! Dün gece tam mânasiyle bir harikaydın sen, bir harika!...»

Gü - Ve

— Muhakkak Corc'dur.. Yazısından tanıdım!...

— İl Travaso —

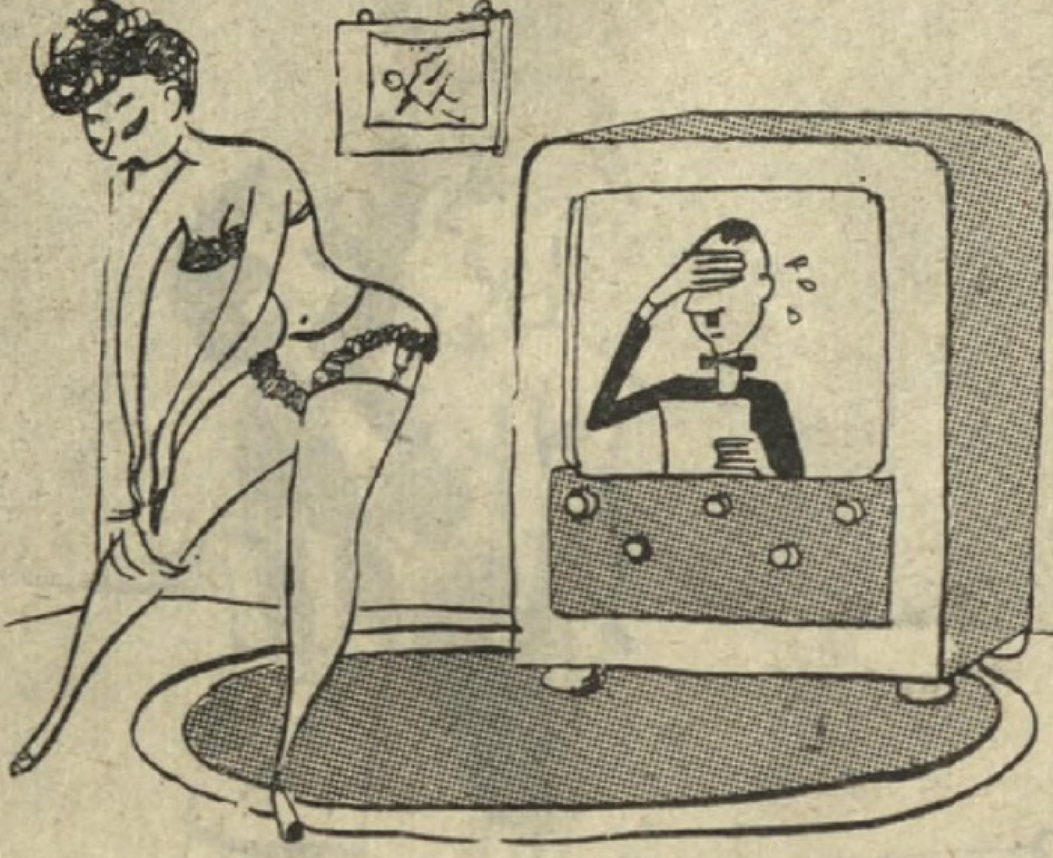

Öğretmen — Senin yaptığını gördüm... Niçin söylemiyorsun?
Öğrenci — Ben kimseyi fitlemek istemem!...

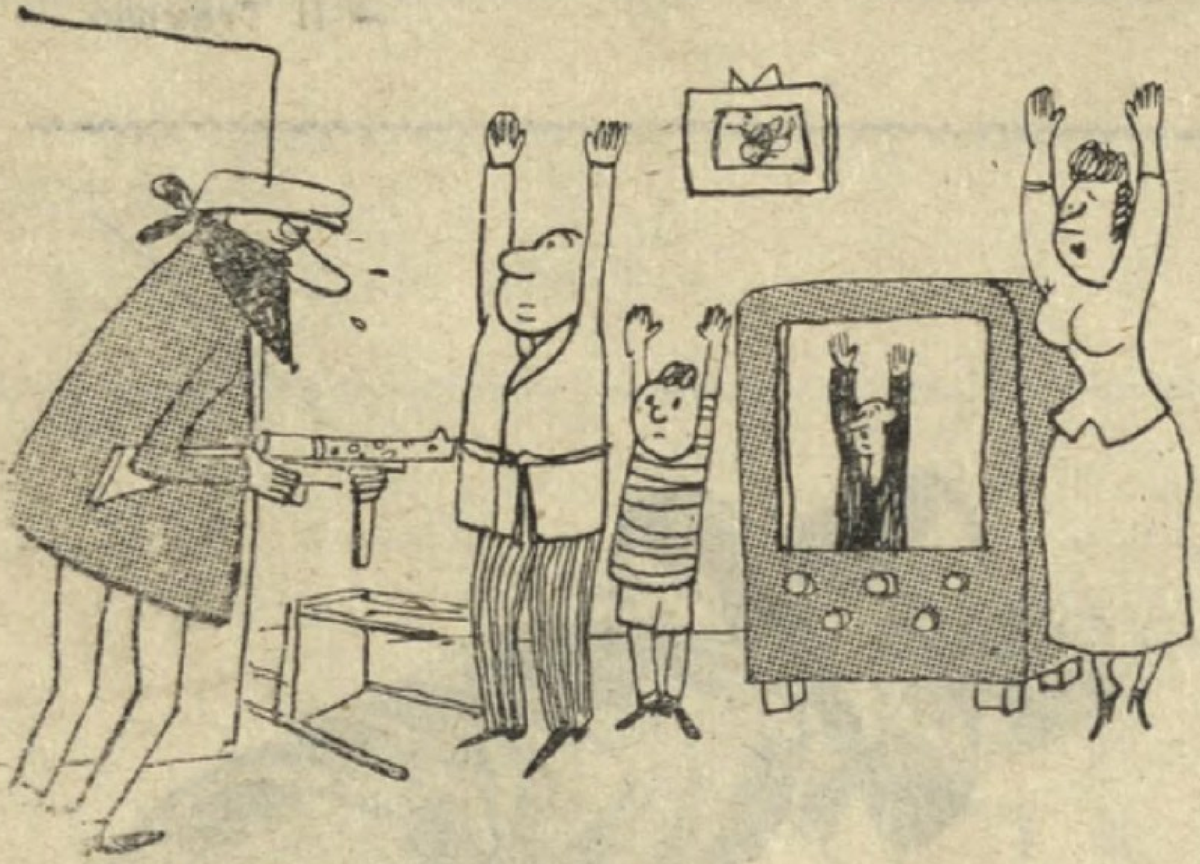
— İl Travaso —

Dünya Karikatürleri

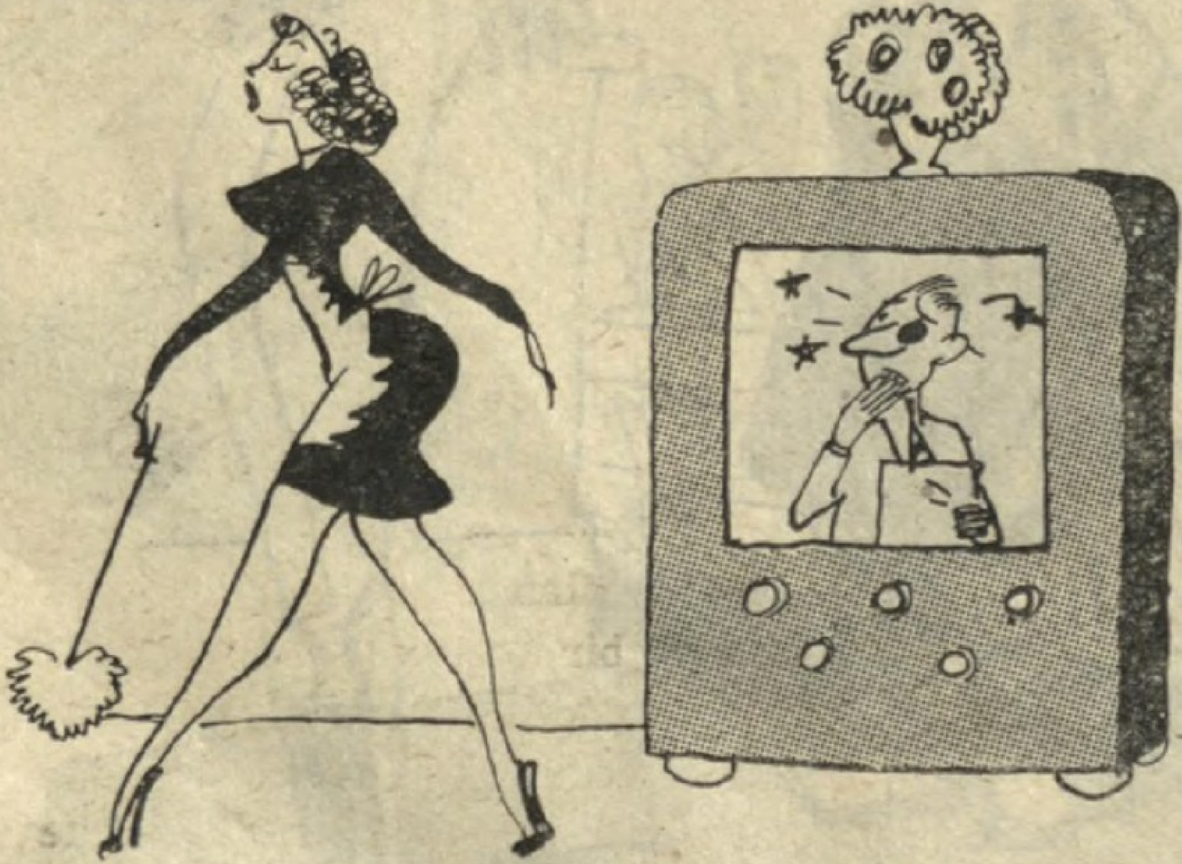
TELEVİZYON ŞAKALARI

— Sayın dinleyiciler, şimdi dinî konferansı.. mıza başlıyoruz!...

Hırsız — Eller yukarı!...

Hizmetçi — Al sana, terbiyesiz!...

—İl Travaso —

Bir miyop, kuvvetini denedi!.

— Travasisssimo —

Doktor — Bak, kısa zaman-da seni nasıl şişmanlattım!

— İci Paris —

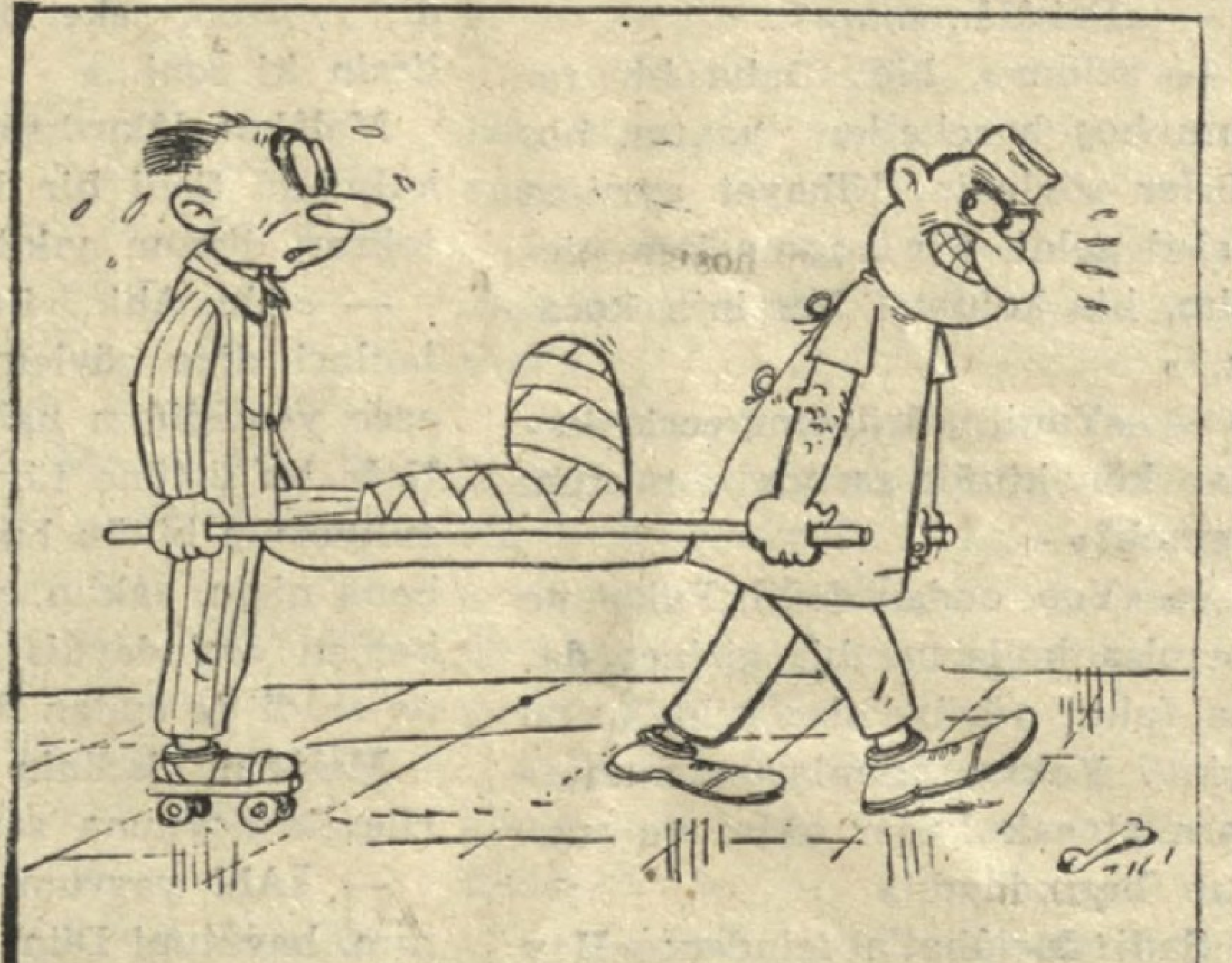
— Kadınlar melektir, melek... Onlara en ya-kışan askerlik bu; paraşütçülük!...

— İci Paris —

— Bu ne biçim gizleniş?. Biraz çalı çırpı takın!...

— İci Paris —

— Arkadaşım izinli, hastayı beraber taşıyacağız!..

— İl Travaso —

HİKÂYE

Mısır Püskülü

Erkekler her şeyi bilirler de kadınların kalbine nasıl girileceğini bir türlü bilemezler. Âşık olmadıkça bunun ehemmiyeti yoktur. Kadının kalbine gireceksiniz de ne çıkacak! Oturun oturduğunuz yerde. Zaten kadın kalbi pek sıkıntılı bir yerdir. Fakat aşk ateşi gönlü tutuşturup kafayı sardı mı, iş değişir. Zavallı Âdem oğlu, illâ da kadının kalbine girmek ister... Ve kapısını arar durur. Baş vurmadığı vasıta kalmaz. Lâmbaya toslıyarak pervane gibi yanar, tutuşur ve yanıp tutuşmakta da devam eder!

Fakat bazan akıllıları çıkıyor. Bizim Selim bunlardan biri. Ayten'e âşık olduğu zaman hemen kaleme kâğıda sarıldı ve kıza değil, kendi arkadaşlarından birine şu mektubu yazdı:

«Azizim Bülent;

«Sana güzel bir haberim var: Ben âşık oldum! «Bu haberin neresi güzel?» diyeceksin. Senin için değil, belki ama, bir de bana sor. Şu dünyada saadet denen şeyin tadını alabilmek için, meğer âşık olmak lâzımmış. Merak etme: Bazı kimseler aşkı felâketin başlangıcı sayarlar ama, ben aksine, sevmeyi mes'ut olmanın ilk şartı sayarım. Şimdi seviyorum ya, öyle mes'udum ki!

«O halde başka bir şey istememem lâzım, değil mi? Hayır, daha büyük saadet istiyorum: Sevgilime kavuşmak. Bu işte sen bana yardım edeceksin, kardeşim. Bak nasıl:

«Sen Ayten'i eskidenberi tanırsın. Çocukluk arkadaşındır, mektep arkadaşındır, hülâsa arkadaşındır. Ona kötü gözle bakmadığın için o da sana iyi gözle bakmıştır ve arkadaşlık samimiyeti içinde sana kendisini olduğu gibi göstermiştir. Onun için, sen herhalde kızın hususiyetlerini bilirsin. Meselâ, nelerden hoşlanır? En sevdiği şey nedir? Ne olur, bana yaz. Derhal o yoldan yürüyeyim ve kısa bir zamanda kalbine gireyim. Çünkü daha fazla beklemiye sabrım müsait değil...»

Selâm, gelâm. Sevgiler, saygılar. Mektup gitti... Ve cevap geldi.

Bülent mektubunda diyordu ki:

«... Böyle mes'ut bir anında beni hatırlamış olmana çok teşekkür ederim, Selimciğim. Hakikaten çok yerinde bir intihap yapmışsın. Bana mektup yazmakla değil, asıl Ayten'i sevmekle... Ayten hakikaten iyi bir kızdır ve ben kendisini, tahmin ettiğin gibi, iyi tanırım. Bak sana söyliyeyim:

«Ayten'in kalbine girmenin bir tek yolu vardır: Bu kız, çok romantik ruhludur ve, bunun için, çok acayip görünecek huyları vardır. Meselâ, en sevdiği şey nedir, bilir misin? Mısır püskülü. Evet, yanlış okumadın: hani şu mısır yok mu? Kış gecelerinde mangal da patlatılır ve «Mısır buğday» diye çıtır çıtır yenilir; işte o mısırın püskülü. Hani sarı saçların rengini tarifte kullanılır. «Mısır püskülü gibi» denir? İşte o mısır püskülü.

«Kendisine bu merak nereden ve nasıl gelmiş, bilmiyorum. Fakat nerede bulsa alır, çantasına koyar, yahut koynuna sokar. Sonra, eve gidince, çıkarıp bir kutuya yerleştirir. Görsen, evindeki en kıymetli ziynet eşyasını koyduğu çekmecesi mısır püskülü ile doludur...

«Tuhaf, değil mi? Fakat her güzelin bir huyu vardır. Senin Ayten'in de merakı bu. Lâkin, zararsız bir merak, değil mi?

«Şimdi, benden sana tavsiye, eğer Ayten'in kalbine girmek istiyorsan, ona her mektubunda bol bol mısır püskülü gönder. Hafif ve ince bir şey olduğu için, mektubun içine kolayca konulabilir.. Yalnız, buluştuğunuz zamanlar, bundan hiç bahsetme veya kendi elinle vermeye kalkma. Çünkü, Ayten hassas bir kızdır, belki böyle bir merakı olduğunu açıkça kabul etmekten çekinir...»

Selâm, kelâm; tebrikler ve saadet temennileri ve saire.

Selim bu mektubu alınca dünyaları fethetmiş gibi sevindi. Öyle ya, sevgilisinin kalbine girmenin yolunu bulmuştu. Hem de, masrafsız, külfetsiz bir vasıtaydı bu. Mısır püskülü: Alt tarafı beş on kuruşluk bir şey.

Fakat nereden bulacaktı mısır püskülünü? İlk aklına gelen şey, Mısırçarşısına gitmek oldu. Fakat orada mısırın isminden başka bir şey bulamayınca, başka yerleri aradı. Âşık bu: Veysel Garani gibi diyar diyar dolaşmaktan bile bıkmaz; koca İstanbulda mısır püskülü mü bulamıyacaktı!...

Buldu, hem de deposunu buldu. Ondan sonra işi kolaylaştı: Taze olsun diye her seferinde birer tutam alıyor, sanki sevgilisinin saçlarından bir demetmiş gibi binbir hürmet ve itina ile çantasına yerleştiriyor, eve gelince yine hürmet ve şefkatle parmaklarının ucuyla alıp zarfın içine koyuyor, aşkının heyecanlarını, kalbinin halecanlarını, ruhunun galeyanlarını ve dilinin hezeyanlarını sayıp döktüğü mektubu ile beraber sevgilisine gönderiyordu.

★

Bu mısır püsküllü aşk mektupları uzun müddet devam etti. İlk mektuplara Ayten yarı resmî, yarı samimî cevaplar yazdı. Selim'in o pek halim - selim olan aşkını kabul eder gibi göründü, kelimeleri arasında gizli ümitler verdi; daha doğrusu, bizim Selim onların arasından gizli mânalar çıkarıp ümitlere kapıldı...

Fakat sonra Ayten'in mektubundaki kelimeler arasından pek gizli ve tatlı mânalar çıkmaz oldu, ümitler de birer birer suya düştü... En nihayet zavallı Selim'in o pek mahzun ve mahcup mektuplarına cevap gelmez oldu.

Selim bu işe bir türlü akıl erdiremiyor, artık bir adımını çoktan içeri atmış saydığı kapının kapanır gibi olmasına hayret ediyordu.

Düşünün: kapıyı bulamasanız hadi yine neyse; fakat kalbe girecek yolu bulduktan sonra kapının yüzüne kapandığını görmek ne acıdır! Allah dostlardan ırak etsin (Âmin!)

★

Vaziyet bu merkezde iken bir gün Selim yolda Bülend'e rastladı. Rengi, birer şirinlik muskası gibi üzerinde taşıdığı mısır püsküllerine dönmüş, sararıp solmuştu.

Bülend'in ellerine sarılarak yalvardı:

— «Kuzum, ne olur, sen bana bir akıl öğret» diyordu. «Ayten'e gönderdiğim mısır püsküllerinin haddi hesabı yok, fakat kızın kalbine bir türlü giremedim. Bilâkis aramızın gittikçe açıldığını hissediyorum. Söyle, ne yapayım?»

Bülend'in gözlerinde yarı müstehzi, yarı memnun bir tebessüm belirmişti.

— «Dur, kardeşim, dur» dedi. «Telâşlanma. Demek sen Ayten'e mısır püskülü gönderiyorsun?»

— «Evet, senin tavsiyen üzerine...»

— «Güzel.. fakat ne cins mısır püskülü?»

— «Ne cins olacak? Basbayağı mısır püskülü işte!»

Bülent yine alaylı alaylı güldü:

— «Onun iki cinsi vardır: Biri âdi mısır püskülü, biri cin mısır püskülü. Sen hangisinden gönderiyorsun?»

— «Bilmem.. mısır püskülü dedim, onu verdiler.»

— «Yanlış kapı çalmışsın, azizim. Kabahat senin. Ayten Çin mısır püskülünden hoşlanır. Ben sana yazdımdı ya mektubumda.. Patlatılan mısır, yani Çin mısır püskülü gönderecektin...»

Selim'in dünya başına yıkılmıştı. Daha fazla konuşacak hali yoktu:

— «Bana oldu olanlar!» diye, neredeyse ağlıyacak vaziyette, arkadaşının elini sıktı, uzaklaştı.

★

Bir iki ay sonra Ayten, bir arkadaşına şu mektubu yazıyordu:

«Şekerim Dürdanem;

«Bu mektubumla sana sevinçli bir haber veriyorum: Yakında beni gelin elbisesile göreceksin! Evet, kardeşim, evleniyorum! İki haftadır nişanlıyım. Nişanlım, çok güzel ve zeki bir çocuk. Bilhassa zekâsına hayranım. Dünyada öyle ahmak, sersem erkekler var ki, zeki bir erkekle karşılaşınca insan pek seviniyor.

«Aylardan beri peşimde biri vardı. İlk önceleri biraz hoşuma gidiyordu. Sonraları soğudum. Öyle aptal, sersem, budala, ahmak bir çocuk ki! Düşün: bana her mektubunda mısır püskülü gönderirdi! Evet mısır püskülü!. Çiçek olsa, neyse. Mısır püskülünü ben ne yapayım? Delinin zoruna bak!

«Onunla alâkamı kestim. Bir müddet sonra, eski çocukluk ve mektep arkadaşlarımdan Bülent beni isteyince derhal kabul ettim. Gelecek ay evieniyoruz. Sen nasılsın?...»

Falan filân...

... Ve bir ay sonra Ayten'le Bülent evlendiler. Düğün hediyesi olarak eşlerden, dostlardan bir çok şeyler geldi. Bu arada bir de ne geldi, biliyor musunuz? Selim'den bir demet cin mısırı püskülü!

G. V. Z.

Rizeli Tevfik İstanbulda!

AKBABA için hazırlanan romanın adıdır!

175

HİKAYE

Hediye...

Dünyada Nizameddin beyle Gülsüm hanım kadar birbirine düşkün karı koca az bulunurdu.

Gülsüm hanım, her sabah erkenden kalkar, kocasını, çalıştığı dairenin kapısına kadar götürür, bırakır, akşamları da dakika şaşmaz, gider, elceğiziyle alır, eve getirirdi. Her cumartesi beraber sinemaya giderlerdi. Bütün eğlenceleri bun dan ibaretti.

Senebaşından bir ay evvel bir gece apartıman komşuları Atiye hanım, peşisıra sevgili köpeği Bobi olduğu halde, kendilerini ziyarete geldi. Atiye hanım hiç evlenmemiş, kırklık bir kızdı. Yalnız yaşardı. Hayvanlara bayılırdı. Dört köpeği, altı kedisi, on kanaryası, bir kargası ve yirmi beş de kırmızı balığı vardı.

Üçü birden sobanın başında ıhlamurlarını içerlerken, Gülsüm hanım sordu:

— Bobinin sevgilisi Fındık nerede Atiye hanım?

— Evde bıraktım. Yavrulıyacak. Sancısı tuttu.

— Zavallı hayvan!

Atiye hanım içini çektikten sonra:

— Sizin de çocuğunuz yok, dedi. Kim bilir ne kadar sıkılırsınız böyle, değil mi?

Gülsüm hanım gizli bir öfkeyle bir iki yutkunduktan sonra:

— Neden sıkılacakmışız, dedi, hiç de sıkılmıyoruz, değil mi Nizam?

Nizameddin bey, derhal karısını tasdik maksadiyle başını salladı.

Atiye hanım devam etti:

— Hele biraz sabredin, sene başında size öyle bir hediye getireceğim ki, yaşadığınız müddetçe can sıkıntısı nedir bilmiyeceksiniz.

— Nedir bu kuzum?

— Söylersem tadı kaçar, değil mi? Sabrederseniz göreceksiniz.

Senebaşı akşamı Gülsüm hanım eteğini beline soktu ve eliyle yemekler, tatlılar hazırladı. Sofrayı kurdu.

Tam yemek vakti kapı çalındı. Atiye hanım koltuğunun altında kahverengi, tostoparlak bir şeyle içeri girdi. Gülsüm hanım

Yeni Evlileri...

— İl Travaso —

gözünün ucuyla bakarak kendi kendine söylendi:

«Yanılmamışım. Yün. Amma da eğlendirecek hediye!...»

Atiye hanım köşedeki divana doğru yürüdü ve koltuğunun altındaki kahverengi yün yumağını sedire bıraktı. Bu, boynunda kırmızı kurdelâdan kocaman bir fiyongası olan bir köpek yavrusuydu. Karı koca gayr-i ihtiyarî ikisinin de yüzü ekşidi. Atiye hanım:

— Bizim Fındık tam yedi tane yavru yaptı. Diyordu. En güzelini seçtim, size getirdim. Bu hediyem için ileride bana dua edeceksiniz.

Karı koca bir şey söylemek ister gibi dudaklarını kımıldattılar. Fakat öteki hararetle devam etti:

— Hem efendim, hoşunuza gitmezse bir ay sonra satarsınız. En aşağı yirmi lira eder. Cins hayvandır. Yarış atları gibi anasının, babasının şeceresi var.

Nizameddin bey, karısının canının sıkıldığını görünce, onu teselli için kulağına yavaşça fısıldadı:

— Üzülme Gül, satarız.

Üç ay sonra Tin Tin ismini taktıkları köpek yavrusu büyüdü ve çok güzelleşti. Gülsüm hanım onun için deli divane oluyordu. O kadar ki, sevgili kocası Nizamın külbastı payı çok vakit Tin Tine aktarma oluyordu. Evde her şeyden evvel başta köpek geliyordu. Bu yüzden Nizameddin bey senelerden sonra hürriyetine kavuştu. Her akşam Tin Tini gezdirmek bahanesile parka gidiyor, orada dadılarla, hizmetçilerle dalga geçiyordu. Biraz geç kalsa derhal:

— Ne yapayım, karıcığım, zavallı hayvan bir türlü eve dönmek istemiyordu. Açık havaya bayılıyor.. diyordu.

Tin Tin zeki gözlerini efendisine dikip, saçak saçak kulaklarını sallıyarak içinden:

— Seni yalancı pinpon seni, diyordu. O kırmızı suratlı şişko karıyla biraz daha havalanmak için kaldığını ben bilmiyor muyum sanki?

Nizameddin bey bir kere hürriyetin tadını alınca, artık ele avuca sığmaz oldu. Parktaki flörtlere bir de kahvede kumar partileri ilâve olmuştu. Tin Tini gezdirmek bahanesile gece yarılarına kadar sokaklarda geziyordu. Çifte kumruların evinde tat tuz kalmamıştı. Yine şiddetli bir kavga sahnesine şahit olan Tin Tin bütün bunların kendi yüzünden olduğunu hayvanların o gizli sezişiyle anlamıştı. Düşündü, taşındı kararını verdi ve bir akşam kapıyı açık bulduğu sırada yavaşça evden çıktı ve bir mahalle köpeğinin peşine takılarak yangın yerlerine doğru gitti. Karanlıklar içinde kayboldu!

Ayşe Erinç

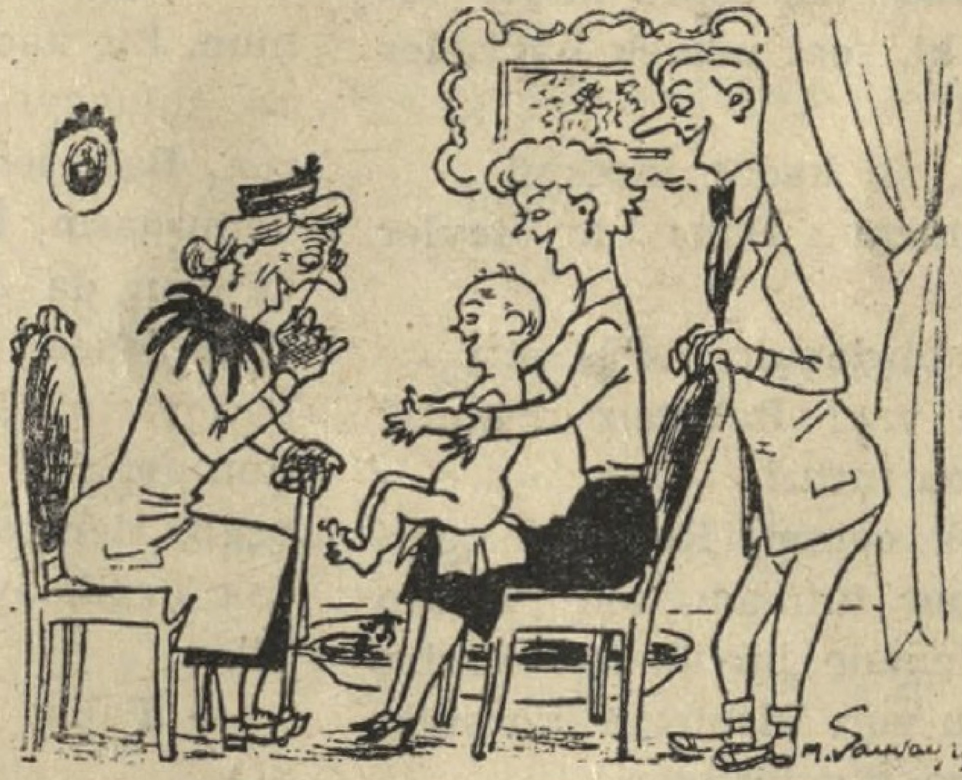
DÜNYA Karikatürleri

Yarım porsiyon!.

— Samdi Soir —

— Hatırımda yanlış kalmamışsa, oğlan olacak!.

— Le Rire —

Miyop — Terbiyesiz!...

— Le Rire —

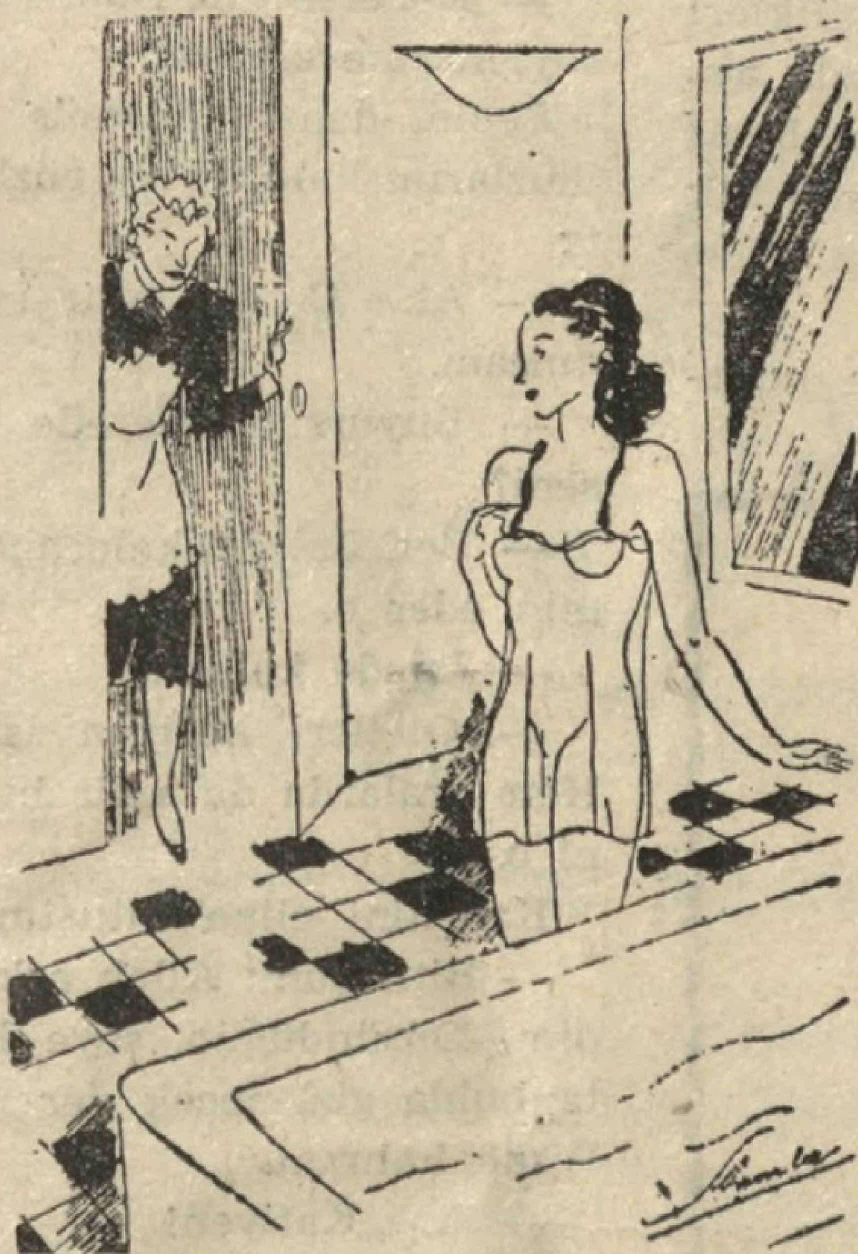

Ev sahibi «— Baylar, istediğiniz yere oturunuz!» demişti!......

Damat — Sevgilim, artık itiraf edeyim: Henüz yatak odası takımı alamadım!......

—Le Herisson —

— Bir kiracı geldi...

— Henüz kombinezonum arkamdayken, önce burayı göster!...

— İci Paris —

Nişanlı — E, oğlundan kurtulmak için bir lira sinema parası verdim. Şimdi beş lira da sana meyhane parası mı vereceğiz?!...

—Le Herisson —

— İntihar için alacaksanız, bunu tavsiye ederim. Biraz pahalıdır ama, çok memnun kalırsınız!...

— İci Paris —

BİR YILBAŞI GECESİ

AKBABA'NIN ROMANI: 9

Yazan: Fuat SAYGUN

Şükran dedi ki, o sormuş bir avukata. Evlenmeden evvel sizden bir mektup almalı imişim. Aramızdaki şiddetli geçimsizliği gösteren bir mektup... Verirsiniz değil mi bu mektubu?

İki elimi de ona doğru uzattım:

— Dur Sevin, dur şekerim, dur sevgilim, ben bu kadar şeye cevap veremem. Unuttum gitti... Teker teker sor.

— Ben de unuttum sorduklarımı. Ha... mektup... verir misiniz, verir misin böyle bir mektup?

— Ne istersen veririm ama, nasıl mektup bu?

— Şükran, avukata yazdırmış bir müsvedde. Bavulumda. Sonra gösteririm sana.

— Olur. Ben sana söz verdim. Ne dedinse yapacağım.

Sevin, birdenbire içimde derinleşen bakışlarını gözlerime dal dırdı. Vayyy... Bu fena işte. Bu fena. Tutulabilirim bu kıza ben.

Gidip yanına oturdum ve elini tuttum.

— Pekı, dedi. Sahi, ne iş yapar sın sen?

— Vallahi, dedim. Senden hiç bir şey saklamıyacağım. Bak Sevin, ben... hiç bir iş yapmıyanların işini yaparım. Gezerim. İki sene Pariste kaldım ve geçen sene döndüm. Mirasyedi değilim. Babam üç sene evvel öldü ama, bana çok bir şey bırakmadı. Pariste yedim hepsini. Kumarbaz da değilim. Fakat kadınlardan yana müthiş şansım vardır. Bayılırlar bana nedense. Güzel falan değilim ben.

— Şirinsin.

— Ha... galiba... Teşekkür ederim. Bilhassa dul ve zengin kadınlardan yana pek açıktır taliim. Şimdi bunlardan biri Beyoğlunda bir terzihane açtı. Güya ben müdürüyüm oranın. Bin lira aylık alırım. Hiç bir iş yapmam. Fakat kadın müşterilerin çoğu benim için gelirler.

— Ne terzihanesi?

— Kadın terzihanesi.

— Anladım. Adı ne?

— Kadının mı, terzihanenin mi?.

— Kadının.

— Sabiha.

— Terzihanenin adı?

— Lâle.

— Sabiha hanım kıskanmaz mı seni?

— Hayır. Pişkindir. Benim yüzümden para kazanıyor. Fakat seninle evleneceğimi duyarsa, kıyamet kopacak. Haber vermiyeceğim. Nikâhtan sonra haber vereceğim ki, seni üzecek hâdiseler çıkmasın.

— Ah, ne kadar incesin!

— Bilmem... Bana bir şeyler oluyor.

Sevin birdenbire telâş etti:

— Ne var? Rahatsız mısınız? Vapur mu tuttu?

— Yok canım. Rahatsız değilim. Vapur tutmadı, sen tuttun beni... İçimde büyük bir sevinç ve korku var. Birbirine karışıyor ve başımı döndürüyor.

— Ne korkusu?

Elini öptüm.

— Bu bahsi kapatalım, dedim. Bir şey içmek ister misin? Alkolümsü bir şey.. Bar Amerikene gidelim.

— Haydi...

Artık dünya bizimdi. Vapur bana kendi evim göründü. Fakat Sevin, yanımda yürürken, etrafına korku ile bakıyordu. Ne de olsa kadın. Hayali işliyor. Vehimler içinde. Hayatında ilk defa böyle bir maceraya giriştiği için, meçhul tehlikelerden korkuyor.

Amerikan Barında, onun eline viski kadehini tutuşturduğum zaman, neşelenmesi için dedim ki:

— Sevin, Allah aşkına, hiç bir şeyi düşünme. Reşitsin. Sana hiç kimse karışamaz. Zenginsin, güzelsin, sevimlisin. Allah sana bahtiyar olman için ne lâzımsa vermiş. Çek şu kadehi, keyfine bak.

Sevin gülümsemeğe çalışarak kaşlarını kaldırdı:

— Evet, bunların hepsi doğru ama, yine içimde bir şey var, bir şeyler var.

— Ne var?

— Bilmiyorum ki. Fena, yanlış, tehlikeli bir şey yapıyormuşum gibi geliyor bana.

Kadehlerimizt tokuştururken, dedim ki:

— Bunların hepsi vehim, ruhum. Bir kaç yudum içtikten sonra, dünyayı başka türlü görürsün. Bak, tenha, rahat, güzel bir vapurdasın. İstanbula gidiyorsun. Oradan da Avrupanın en güzel, en eğlenceli şehrine... Yanında ben varım. Keyfim yerinde. Bunun fenalık nueresinde? Evleneceğiz. Herkesin yaptığı bir iş. Yasak değil, ayıp değil, günah değil.

— Fakat sen amcamı bilmezsın.

— Nedir?

— Çok inatçı bir adamdır. Aklına bir şey koydu mu, yapar.

— Anladım ama, sana ne yapabilir? Kanunen sen hürsün, müstakilsin. Aklına ne koyacak? Seni öldürmez ya!

— Benim üstümde çok büyük tesiri vardır.

— Ne gibi?

Sevin, kadehi elinden bıraktı. Yüzünde endişe vardı. Böyle birdenbire değişmesinin sebebini anlamadım. Cevap vermiyordu. Sualimi tekrarladım:

— Ne gibi?

Epey sustuktan sonra cevap verdi:

— Meselâ... İstanbulda amcam benim karşıma çıksa, «İzmire dönelim» dese, ben onun sözünden çıkamam.

Hayret ettim:

— Vallâhi, dedim, çocuk gibi konuşuyorsun, Sevin.

— Ne yapayım, elimde değil, ben babamı erken kaybettim. Beni amcam yetiştirdi. Çok iyiliklerini gördüm. Ondan bu tarzda ayrılmak istemezdim. Fakat biraz müstebit olduğu için canıma tak dedi artık. Sonra, işte, ben macerayı severim çok.

Yine korku ile etrafına bakıyordu.

HAYALİNİZDEKİ MECMUA

AYDABİR

OLACAKTIR.

En güzel yazı, en güzel resim, en güzel kâğıt, en güzel baskı...

Çıkaranlar:

Orhan Seyfi Orhon — Yusuf Ziya Ortaç

— Tanıdık birine rastlıyacağım diye ödüm patlıyor.

— Ne olur rastlarsan, artık bu vapur geriye dönemez.

— Hayır, ben amcama bıraktığım mektupta Ankaraya gideceğimi söyledim.

Omuzlarımı kaldırdım:

— Ne zararı var, dedim, Ankaraya İstanbuldan da gidilir.

— Evet ama siz amcamı bilmezsiniz, bilmezsiniz.

Biraz daha konuştuk. Onun ruhuna, en güzel arzularını boğmak için bir sansar gibi giren korkuyu dağıtmağa çalıştım. Kadehi yarıladığı halde, neşesi yine gelmiyordu.

Birdenbire yüzü kızardı:

— Eyvah! dedi.

— Ne var?

— İşte, korktuğuma uğradım.

— Ne oldu?

Sevin, önüne bakarak mırıldandı:

— Babamın bir arkadaşı...

— Nerede?

— Arkamızdan geçti ve beni gördü. İzmirin maruf tüccarlarındandır. Kulüpte amcamla bezik oynarlar. Çok yakın arkadaştırlar.

Ben dudağımı bükerek:

— Peki, ne olur? dedim.

— Ne olacak, İzmire dönünce amcama söyler.

— Ne zaman dönecek İzmire? Biz o zamana kadar evlenmiş oluruz.

— Sık sık gidip gelir İstanbula. Belki yarın tayyare ile döner.

— Dönerse dönsün. Amcana söylerse ne olacak?

Sevin, dehşte düşmüş gibi, omuzlarını kaldırdı ve gözlerini açtı:

— A!... Derhal gelir İstanbula amcam.

— Buyursun! Nerede bulacak seni?

— Ben Jalede kalacağım. Tahmin eder o.

— Jalede kalma.

— Otelleri katiyen istemem.. Hem oralarda da gelir bulur beni o.

Kadehini eline tutuşturdum:

— Bitir şunu Allah aşkına, dedim. Düşündüğün şeye bak. İstanbulda gizlenecek yer mi yok? Bizde kalırsın.

— A... Katiyen!

— Neden canım? Bizim evi bekçi kulübesi mi sanıyorsun? Ben senin rahatını temin ederim.

— Estağfurullah ama.. Katiyen!.

(Devamı var)

19 HAZİRAN 1952 ÇEKİLİŞİ

hem YUVA

hem İRAD

ÇİTE HAVUZLARDA

İki Daireli APARTMAN'ın Tamamı

Bu keşideye katılmak için en geç 17 Mayıs'ta

(1 5 0) Liralık bir hesap açılmış olmalıdır.

Beher (150) Liraya bir kur'a (onu geçmemek üzere)

EMNİYET SANDIĞI

MÜKEMMEL BİR DİŞ MACUNUNUN 5 ŞARTI

1 - En saf iptidai maddelerden yapılması,
2 - Ağızda güzel bir tat ve koku bırakması,
3 - Dişlerin minesini temizleyip inci gibi parlatması.
4 - Diş etlerini tahriş etmemesi.
5 - Ağızdaki zararlı mikropları yok etmesi.

Bütün bu şartları *Miçam*'lı

RADYOLİN

de bulabilirsiniz.

No:17

Muayyen zamanlardaki Sancılara Karşı...

GRİPİN

KULLANINIZ!

Gripin

- Baş, diş, adale, sinir, ağrılarına karşı başarı ile kullanılır.
- Grip ve nezle başlangıcında bir çok fenalıkları önler.
- Süratle hazmolur, ve derhal tesirini gösterir.

Mideyi bozmaz, kalbi ve böbrekleri yormaz.

89

PANORAMA

15/Mayıs/1952 ★ PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR, SİYASÎ MİZAH GAZETESİ ★ Sayısı 35 Kuruş

— Bu gece gelmezsem merak etmeyin, belki evleniveririm!..